
**Rasmus Boesens aner
Gårdmand, Skalsby, Mern sogn**

Lars Skovvang Larsen
Præstøvej 107, 4640 Faxe
20. maj 2019

Indholdsfortegnelse

Rasmus Boesens aner	1
1. generation	1
2. generation	3
3. generation	6
4. generation	9
5. generation	12
6. generation	18
7. generation	30
Navneindeks	31

Rasmus Boesens aner

1. generation

1. Rasmus Boesen [2567], søn af **Boe Hansen** [1323] og **Kirsten Pedersdatter** [1439], blev født omkring 1758 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde den 27 Okt. 1831 i Skovly, Skalsby, Mern sogn,¹ og blev begravet den 1 Nov. 1831 i Mern Kirke.¹

Notater: Nævnt i skiftet efter farfaderen Hans Laursen i 1773; han var da 15 år.

Om Rasmus:

- Beskæftigelse: Gårdmand.

Rasmus blev gift med **Maren Hansdatter** [3307] [MRIN: 1282], datter af **Hans Hansen Krog** [4134] og **Marie Rasmusdatter** [4171], den 4 Maj 1785 i Øster Egesborg Kirke.²

Parnotater: Øster Egesborg 1785: "No 5./ Den 4de Maij bleve Trolovede Ung Karl Rasmus Boësen af Schaltsbbye Gaarden, og Pigen Maren Hans-daatter af Ø: Egitsborg;
Og lover da herved vi 2de undertegnede Mænd, at icke noget i Hans Majestets Love og Forordninger findes til hinder for denne og følgende vielses forening?"

Jens J P Pedersen, Hans H H Hansen /: vulgo Krog :/
navn af Skouhuse navn af Ø Egitsborg"

"Den 21de Octobr: Ægteviet Rasmus Boësen af Skaltzbbye Gaard og Maren Hansdatter af Ø: Egitzborg."
Maren Hansdatter, Øster Egesborg, Skalsbygården, Jens Pedersen, Skovhuse, Hans Hansen Krogh

Deres børn:

- Anne Kirstine Rasmusdatter** [3314] blev født omkring 1788 i Skovly, Skalsby, Mern sogn,³ døde den 10 Mar. 1819 i Kindvig, Mern sogn, og blev begravet den 17 Mar. 1819 i Mern Kirke.⁴
- Maren Rasmusdatter** [3315] blev født omkring 1798 i Skovly, Skalsby, Mern sogn, døde den 19 Dec. 1826 i Kindvig, Mern sogn,⁵ og blev begravet den 27 Dec. 1826 i Mern Kirke.
- Hans Rasmussen** [3308] blev født i 1800 i Skalsby, Mern sogn, blev døbt den 31 Aug. 1800 i Mern Kirke,⁶ og døde efter 1869 i (Bakkebølle, Vordingborg landsogn).
- Peder Rasmussen** [3313] blev født i 1803 i Skalsby, Mern sogn, blev døbt den 1 Maj 1803 i Mern Kirke, og døde den 15 Mar. 1879 i Skalsby, Mern sogn.⁷

Kilder

1. Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1831 (8), Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1831 (8). "Rasmus Boesen - Gaardmand i Skalsbye - 75 Aar" Anmærkning: "O"Generel Anmærkning i Kirkebogen, Mern sogn, døde 1831: "De fleste af dem, som ere døde siden 19d August ere døde af en Epidemie, som Lægerne kaldte febris cholericæ, som var en Art Dysenterie eller Kholera og har foraarsaget den store Mortalitet i de sidste Maaneder af Aaret 1831." - Der døde 43 af kvindeskøn i Mern sogn 1831 og 49 af mandeskøn; heraf 42 fra slutningen af august.

I nabosognet Allerslev er skrevet under døde kvinder, side 215 i kirkebogen: "Alle fra 17 August og til Aarets Udløb vare Dødens Offer formedelst den almindeligen herskende galdeagtige Nervefeber og dennes efterladte svæggende Feberfølger"

2. Kirkebogen, Øster Egesborg sogn, trolovede 1785 (1), Kirkebogen, Øster Egesborg sogn, trolovede 1785 (1). "No 5./ Den 4de Maij bleve Trolovede Ung Karl Rasmus Boësen af Schaltsbbye Gaarden, og Pigen Maren Hans-daatter af Ø: Egitsborg;
Og lover da herved vi 2de undertegnede Mænd, at icke noget i Hans Majestets Love og Forordninger findes til hinder for denne og følgende vielses forening?"

Jens J P Pedersen, Hans H H Hansen /: vulgo Krog :/
navn af Skouhuse navn af Ø Egitsborg"

viiede 1785: "Den 21de Octobr: Ægteviet Rasmus Boësen af Skaltzbbye Gaard og Maren Hansdatter af Ø: Egitzborg."

3. Folketællingen 1801 for Skalsby, Mern sogn, 3. familie (internet - DDA), Folketællingen 1801 for Skalsby, Mern sogn, 3. familie (internet - DDA). 3. familie en gård:

Rasmus Boesen - husbonde - 45 - Gift 1. - bonde og gårdbeboer

Maren Hansdatter - hans kone - 34 - Gift 1.

Kirstine Rasmusdatter - deres børn - 13 - Ugift

Maren Rasmusdatter - deres børn - 3 - Ugift

Hans Rasmussen - deres børn - 1 - Ugift

Niels Boesen - tjenestefolk - 36 - Ugift

Poul Boesen - tjenestefolk - 33 - Ugift

Anne Hansdatter - tjenestefolk - 30 - Ugift

4. Kirkebogen, Mern sogn, døde kvinder 1819 (1), Kirkebogen, Mern sogn, døde kvinder 1819 (1). Hovedministerialbogen: "3 - d 10 Marts - d 17 Marts - Anne Kirstine Rasmusd - Gmd Mads Rasmussens Hustrue Kinvig - 31 Aar" Anmærkning: "Død i Barselseng efter et dødfødt Dregebarn"

5. Kirkebogen, Mern sogn, døde kvinder 1826 (3), Kirkebogen, Mern sogn, døde kvinder 1826 (3). "Maren Rasmusdatter - Gmd Mads Rasmussens Hustrue af Kindvig - 30 Aar" Anmærkning: "Høvdingd."

Rasmus Boesens aner

6. Kirkebogen, Mern sogn, konfirmerede drenge 1815 (2), Kirkebogen, Mern sogn, konfirmerede drenge 1815 (2). "Dom Qvasimo 1815"
"Hans Rasmussen, Skalsbje - Gmd Rasmus Boesen og Hustrue Maren Hansdatter i Skalsbje - døbt d 31de August 1800 Mehrn Kirke" Karakter i
Kundskaber og opførsel: "God". Vaccineret af Heyde, Vordingborg 1812.

7. Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg, Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg.

Rasmus Boesens aner

2. generation (Forældre)

2. Boe Hansen [1323], søn af **Hans Lauersen** [2566] og **Anna Boesdatter** [2568], er født omkring 1722 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn og døde omkring 1 Dec. 1768 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn.

Notater: Han er nævnt i skiftet efter moderen i 1749/50. Han var da 28 år gammel.

Skifteprotokollen, Jungshoved gods, side 284-290. Registrerings- og vurderingsforretning den 5. december 1768 / skifte den 31. Januar 1769 efter **Boe Hansen** som boede og døde i **Skalsbygården**.

Enke: Kirsten Pedersdatter - med antagen lavværge Hans Larsen, indsidder i gården.

Fælles børn og sande arvinger:

- 1) Peder Boesen, 13 år.
- 2) Rasmus Boesen, 11 år.
- 3) Hans Boesen, 9 år.
- 4) Jens Boesen, 6 år.
- 5) Niels Boesen, 3 år.
- 6) Poul Boesen, ¼ år. (Ved r/v-forretningen var han 4 uger)

Alle børnene var hjemme hos moderen. Som børnenes formynder blev ordineret gårdmand Boe Madsen, Tågeby da ingen på fædrene side skal være i live.

Vurderingsmænd Niels Villumsen Udrider boende i Allerslev og Jens Johansen, sognefoged boende i Stavreby. Af registrerede ting i stuehuset (med 2 stuer, kammer, køkken og loft) var bl.a. 1 "Stahnuhr" vurd. 12 rdl., 1 jernkakkelovn til 13 rdl, 1 ditto udlejet til Mads Grib i Allerslev og 1 til Anders Pedersen i Gederød; begge vurderet til 8 rdl.

, 1 "Sølfbegger" værd 8 rdl., 1 mindre sølvbæger værd 6 rdl., 2 bryggerkedler, 4 kobberkedler, 2 messingkedler, 5 jerngryder, 16 trætallerkner, 3 ostekar, 2 tinfade, 4 ølflasker, 2 ølankre, 4 bimbler.

I gården var bl.a. 2 beslagne vogne, 2 halvbeslagne vogne og 2 træhjule, 1 plov og harve, 2 slæder, 7 heste, 8 får og 1 vædder, 4 køer, 2 kvier, 3 stude, 10 svin, 4 grise og 5 små grise, 2 gæs og 1 gase.

Mølleren i Sageby mølle havde lånt 25 rdl., Rasmus Arndtsen i Badeby havde lånt 6-4-0 rdl., Povl ?mand skomager i Stensby havde lånt 2-1-8 rdl.

I alt var boets indtægt 528 rdl. dog minus 22 rdl. da 1 ko og en kviekalv på 1 år efter registreringen var døde af kvægsygen. Samlede udgifter i boet 210 rdl. Overskud / til deling i boet 294 Rdl.

"Enchen gav tilkiende, at Hun ei var noget skyldig til nogen, og ei heller indfandt sig nogen som fordrede noget".

Hun fordrede 18 rdl. - lige mod den afdøde mand - til sin egen begravelse. Boe Madsen i Tågeby garanterede for sønnerne Peder og Rasmus Boesens arv - sikkerhed i kobbertøj. For Hans og Jens Boesens arv garanterede

"Anders Boesen i den anden Schaldsbjægaard, som har Enkens Søster til ægte" - bl.a. med sikkerhed i 2 jernkakkelovne (i leje) hos Mads Grif i Allerslev og husmand Anders Pedersen i Gederød. For de 2 yngste, Niels og Poul Boesen garanterede "Enkens Broder Jens Pedersen Gaardmand i Sønder Schouhuse" - bl. a. med sikkerhed i sølvtøj.

Af vurderingen af gårdens brøstfældighed (12 rdl.) fremgår det at gården var 4-længet; stuelængen 16 fag, vestre længe 5 fag, nordre længe 14 fag og østre længe 11 fag - i alt 46 fag.

Boe Hansen overtog faderens fæstegård iflg. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41.

Om Boe:

- Beskæftigelse: Gårdmand, lægdsmand.

Boe blev gift med **Kirsten Pedersdatter** [1439] [MRIN: 560] før 1756.

Parnotater: Parret er gift før 1756 hvor Boe Hansens hustru (Kirsten Pedersdatter) i Skalsby var gudmor til Jens Pedersen (hendes bror?) og Mette Hansdatters søn Hans i Skovhuse, Øster Egesborg sogn.

Deres børn:

- i. **Peder Boesen** [3304] er født omkring 1756 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn¹ og døde i 1779 i Sandvig, Mern sogn.
- 1 ii. **Rasmus Boesen** [2567]
- iii. **Hans Boesen** [3302] blev født omkring 1758 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde den 8 Sep. 1818 i Sønder Mern, Mern sogn, og blev begravet den 13 Sep. 1818 i Mern Kirke.²
- iv. **Jens Boesen** [734] blev født omkring 1761 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde den 3 Jun. 1846 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, og blev begravet den 7 Jun. 1846 i Mern Kirke.³
- v. **Niels Boesen** [1667] blev født omkring 1763 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde den 6 Nov. 1831 i Skalsby, Mern sogn, og blev begravet den 11 Nov. 1831 i Mern Kirke.⁴

Rasmus Boesens aner

- vi. **Poul Boesen** [3303] blev født i Nov. 1768 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde den 10 Mar. 1820 i Sandvig, Mern sogn, og blev begravet den 17 Mar. 1820 i Mern Kirke.⁵

3. Kirsten Pedersdatter [1439], datter af (**Peder**) [10990], er født i 1725 og døde før 27 Okt. 1784 i Skalsby, Mern sogn.

Notater: I Oeders efterretninger 1771 er hendes alder 46 år og dåbsår 1725 (attesteret af Laurids Terpager (præsten)).

Jungshoved skifteprotokol: Den 27 oktober 1784 holdtes lovlig beskrivningsforretning efter afgang **Jeppe Jensens enke i Skalsby** (hendes navn ikke nævnt).

Arvingerne var nærværende:

- 1) Rasmus Boesen, 29 år.
- 2) Hans Boesen, 27 år.
- 3) Jens Boesen, 25 år.
- 4) Niels Boesen, 24 år.
- 5) Poul Boesen, 17 år.

Skiftemøde den 3. januar 1785. Da yderligere nævnt sønnen Peder Boesen, der var død og som havde været gårdmand i Sandvig - efterladende sig en søn på 6 år (ved møde den 3-3-1786 oplyses navnet Boe Pedersen og alderen er nu 9 år). Der blev fremlagt arveafkald fra den afdøde søn Peder dateret 1774, hvoraf fremgår, at han havde fået sit arvegods fra faderen og 60 Rdl. fra moderen. Medvidende formynder: Michel Jensen i Sandvig. Det Peder Boesen havde fået var: "Peder Boesen som blev gift i Sandvig, fik Sænge Klæder til een oprethed Sæng, med Dynen og lagen og Omhæng, hvad dertil hører, og hand fik en Kaaber Keedel, og 2 Sölv Bægere, og en Sövlænke, og et Sölv Hoved Vands Eeg, og Toe Sölv Skeer, og 2 Tintallerkener, og hand fik alle vor Faders Klæder so m var 20de Værdie". På mødet besluttede skifteforvalteren, at der skulle holdes auktion over det registrerede dødsbo.

Den 3. marts 1786 var der igen møde (vitterlighedsvidner var Niels Poulsen af Skibbinge og Lars Jørgensen af Allerslev) "for om muligt at fremme, og til endebringe det under 27de october 1784, og 3die Januari 1785 begyndte Skifte efter fornævnte afdøde . . .". Jens Boesen var nu formynder for broderen Poul og Rasmus Boesen for nevøen Boe Pedersen. Der havde været holdt auktion den 21. og 22. januar sidste, som havde indbragt 381 Rdl. hvortil kom 14 Rdl. i rede penge og 21 Rdl. som Jens Boesen skyldte - i alt 416 Rdl. Hans Boesen havde lånt sin salig moder 21 Rdl. i foråret 1784 og havde 12 Rdl. til gode i løn for 1 år i hendes tjeneste. Niels og Poul Boesen havde hver 10 Rdl. til gode i løn for 1 års tjeneste. Auktionsomkostningerne beløb sig til 36 Rdl. Skatterestancer godt 9 Rdl. I alt udgifter på 314 Rdl. Overskud i boet - til deling mellem arvingerne 102 Rdl. "Paa tilspørgende erklærede Samtlige Arvinger, at de vare fornøiede med dette Skiftes Behandling, saavel med det til Indtægt som Udgift anførte . . ." Den umyndige søn Pouls arv blev stående hos Rasmus Boesen og nevøen Boe Pedersens arv hos Jens Boesen.

Skiftet tilendebragt den 4. marts 1786 i stervboet. Alle arvingerne blev tilsagt til udbetaling af arven på Nysø førstkommande 6. marts.

I folketællingslisten 1787 for Skalsby er i sønnen Jens Boesens husstand opført en enke: "Maren Hansdatter, husbondens moster" i 1. enkestand og 64 år gammel - uklart hvordan det navnemæssigt kan hænge sammen (muligvis en halvsøster til Kirsten Pedersdatter). Denne Maren Hansdatter kan have været gift med en Anders Boesen, nævnt i skiftet efter Kirsten Pedersdatters 1. mand Boe Hansen: "Anders Boesen i den anden Schaldsbyegaard, som har Enkens Søster til ægte"

Kirsten blev gift med **Boe Hansen** [1323] [MRIN: 560] før 1756.

Kirsten blev derefter gift med **Jeppe Jensen** [3305] [MRIN: 1280], søn af **Jens Rasmussen** [2195] og **Kirsten Jeppesdatter** [4184], omkring 1769 i (Mern sogn).

Parnotater: Hans 1. og hendes 2. ægteskab iflg. Oeders efterretninger 1771.

Parret er uden tvivl gift i Mern Kirke.

Kilder

1. Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg, Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg.
2. Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1818 (2), Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1818 (2). Hovedministerialbogen: "10 - d 8 September - d 13 Septbr. - Hans Boesen - Gmd i S M - 60 Aar"
3. Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1846 (2), Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1846 (2). Hovedministerialbogen: "8 - 3 Juni - 7 Juni. - Jens Boesen - Gmd af Skalsby - 85." Anmærkning: "L." Anmærkning i kontramministerialbogen - vedr. skifte: "Lundbyegaard"
4. Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1831 (10), Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1831 (10). "Niels Boesen - Jens Boesens Broder af

Rasmus Boesens aner

Skalsbye - 68 Aar" Anmærkning: "Bd"Generel Anmærkning i Hovedministerialbogen, Mern sogn, døde mænd 1831 - side 232: "De fleste af dem, som ere døde siden 19d August ere døde af en Epidemie, som Lægerne kaldte febris cholericæ, som var en Art Dysenterie eller Kholera og har forårsaget den store Mortalitet i de sidste Maaneder af Aaret 1831." - Der døde 43 af kvindekøn i Mern sogn 1831 og 49 af mandskøn; heraf 42 fra slutningen af august.

I nabosognet Allerslev er skrevet under døde kvinder, side 215 i kirkebogen: "Alle fra 17 August og til Aarets Udløb vare Dödens Offer formedelst den almindeligen herskende galdeagtige Nervefeber og dennes efterladte svæggende Feberfølger"

5. Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1820 (2), Kirkebogen, Mern sogn, døde mænd 1820 (2). Hovedministerialbogen: "3 - d 10de Martii - d 17de Martii - Povl Boesen - Gmd i Sandvig - 52"

Rasmus Boesens aner

3. generation (Bedsteforældre)

4. Hans Lauersen [2566], søn af **Laurs Jensen Thommesen** [2904] og **Kirsten Thomasdatter** [2905], er født cirka 1689 i Skalsby, Mern sogn¹ og døde i 1772 i Sandvig, Mern sogn. Et andet navn for Hans var Hans Larsen.

Notater: I 1716 er han nævnt i skiftet efter broderen Christopher, som han havde lånt penge. Han tjente da hos faderen i Skalsbygården.

Han er nævnt i skiftet efter moderen i 1721. Han overtog i den forbindelse fæstet af Skalsbygården.

Hans Larsen var uden tvivl en anset bonde. I 1739 var han en af 3 mænd, der synede alle gårde og huse i 2. halvdistrikt under Vordingborg Rytterdistrikt. De 3 var Hans Laursen på Skalsbygården; Olle Povlsen i Sageby og Mads Nielsen i Tågeby; Synsprotokollen blev underskrevet på Skalsbygården den 7. juli 1739.

Han er nævnt af: Wilhelm Seidel / Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41/56. Nævnt i flere kilder. Hans efternavn ses skrevet som bl.a. Larsen, Lauersen og Lauritsen.

Iflg. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41 fæstede han den 22.-3.-1719 den gård, hans far indtil da havde haft i fæste (bygningerne bestod af 41 fag); havde forud tjent hos faderen. Sønnen Boe overtog senere fæstet efter ham.

Ved skiftet efter sønnen Boe Hansen i 1768/69 var han lavværge for enken/svigerdatteren Kirsten Pedersdatter - han var da indsidder på gården (Skalsbygården).

I 1769 var han forlover i Allerslev ved trolovelsen for Jacob Olsen, der blev trolovet til hans tidligere svigerdatter Anna Hemmingsdatter - enke efter sønnen Rasmus Hansen i Kragevig.

Jungshoved skifteprotokol, side 452-457. Skifte den 17. februar 1773 i Sandvig efter **indsidder og enkemand Hans Larsen, forhen gårdmand i Skalsby, men nu ved døden afgang hos sin svigersøn Mickel Nielsen i Sandvig**. Arvinger:

1) 1 søn Boe Hansen, som er død, efterladende sig 6 børn:

1) Peder Boesen, gårdmand her i byen.

2) Rasmus Boesen, 15 år.

3) Hans Boesen, 13 år.

4) Jens Boesen, 10 år.

5) Niels Boesen, 7 år.

6) Povl Boesen, 3 år.

2) 1 søn Rasmus Hansen, som beboede i Kragevig og er død, efterladende sig:

1) Gregers Rasmussen, 17 år.

2) Rasmus Rasmussen, 14 år.

3) Hans Rasmussen, 11 år.

4) Anna Rasmusdatter, 20 år.

3) 1 datter Anna Hansdatter, enke efter Ole Bentsen i Nørre Mern.

4) 1 datter Maren Hansdatter, som var gift med gårdmand Peder Aagesen i Sønder Mern; men som er død efterladende sig:

1) 1 søn Mads Pedersen, 19 år, tjenende i Mern.

2) 1 datter Kirsten Pedersdatter, gift med gårdmand Lars Pedersen i Sønder Mern.

5) 1 datter Sidsel Hansdatter, gift med gårdmand Mickel Nielsen her i byen (Sandvig).

Stedfar til Rasmus Hansens børn i Kragevig: Jacob Olsen i Kragevig.

Søn af Anna Hansdatter i Nørre Mern: Bent Olsen.

Vurderingsmænd: Niels Villumsen (underskrevet NWSen) i Allerslev og Jens Johansen (underskrevet J. Johansen) i Stavreby.

Der blev holdt auktion over hans bo den 1. juni 1772, hvor der i alt blev solgt for 48-2-8 rdl. Alle ting, deres vurdering og salgspris samt købere er opført. Køberne:

Jacob Olsen i Kragevig

Jens Johansen i Stavreby

Niels Villumsen i Allerslev

Hendrik Hadder i Allerslev

Mads Flink i Bønsvig

Peder Nielsen Skovfoged i Tjørnehoved

Wick

Jens Jacobsen i Sandvig

Jacob Rasmussen i Sageby

Michel Nielsen i Sandvig

Hans Nielsen i Sandvig

Rasmus Boesens aner

Rasmus Boe i Allerslev
Rasmus Arentzen i Badeby
Ole Jensen i Kindvig
Rasmus Baan
Mads Jensen i Sandvig
Hans Rasmussen i Sandvig
Ole Thommesen i Sandvig
Jacob Hansen i Gederød
Kreditorer:
Michel Nielsen i Sandvig
Bendt Olsen i Mern
Den yngste datter, Michel Nielsens hustru for indestående mødrende arv.
Jep Jensen i Skalsby fordrede ? jerngrej, som den afdøde havde sønderslagen.
Rasmus Boesen
Boets udgifter: 27-4-3 rdl.
Overskud til deling: 16-0-9 rdl.

Skiftet og auktionen, 2017: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=131228&side=218>

Om Hans:

- Beskæftigelse: Gårdmand på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn.
- Beskæftigelse: Lægdsmand i Mern sogn.

Hans blev gift med **Anna Boesdatter** [2568] [MRIN: 993].

Parnotater: De må være gift før 1733, hvor Hans Lauritzens hustru i Skalsby er gudmor til Anne Elisabeth Johansdatter i Neble.

Deres børn:

- i. **Anna Hansdatter** [3334] er født på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn og døde efter 1773 i (Nørre Mern, Mern sogn).
- 2 ii. **Boe Hansen** [1323]
- iii. **Rasmus Hansen** [3468] blev født omkring 1724 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn, døde i Jan. 1769 i Kragevig, Allerslev sogn, og blev begravet den 25 Jan. 1769 i Allerslev Kirke.²
- iv. **Maren Hansdatter** [2869] er født omkring 1726 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn og døde omkring 1763 i (Sønder Mern, Mern sogn).³
- v. **Birthe Hansdatter** [3473] er født omkring 1728 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn og døde omkring 1759 i (Allerslev, Allerslev sogn).
- vi. **Sidsel Hansdatter** [3373] er født omkring 1735 i Skalsby, Mern sogn⁴ og døde i 1790 i Sandvig, Mern sogn.

5. Anna Boesdatter [2568], datter af **Boe Mortensen** [2158] og **Birthe Jensdatter** [2157], er født i Sageby, Mern sogn og døde i 1749 på Skalsbygården, Skalsby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Wilhelm Seidel / Børge Wiberg-Larsen. Måske skiftet efter hende den 9. februar 1750.

I 1737 var hun (Hans Larsens hustru i Skalsby) gudmor til Johan Gertsen Smeds datter i Neble og til Peder Tranes søn Povel samme sted.

Skifteprotokollen, Vordingborg rytterdistrikt, folie 204a-205a, 240a-243a. Registrerings- og vurderingsforretning den 1. juni 1749 / skifte den 9. februar 1750 efter **Anna Boesdatter i Skalsby**.

Enkemand: Gårdmand Hans Larsen / Hans Laursen.

Arvinger - fællesbørnene:

- 1) En søn Boe Hansen, 28 år gammel.
- 2) En søn Rasmus Hansen, 26 år gammel.
- 3) En datter Anna Hansdatter, gift med Oluf Bentzen i Nørre Mern.
- 4) En datter Maren Hansdatter, gift med Peder Aagesen i Sønder Mern.
- 5) En datter Birthe Hansdatter, 22 år gammel.
- 6) En datter Sidsel Hansdatter, 15 år gammel, hjemme hos faderen.

Formynder for de umyndige: Faderen.

Skifteforvalter: Regimentskriver Jacobsen, på hans vegne Rasmus Thillerup.

Rasmus Boesens aner

Overværende: Birkedommer Christian Friderich Junghans i Vordingborg.

Vurderingsmænd: Jacob Engel i Røstoft og Niels Poulsen i Viemose.

Boet vurderet til 200 rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Gårdens brøstfældighed. Gården var på 37 fag, 14 rdl.

Sønnen Rasmus Hansen.

Købmand Hans Staal i Vordingborg.

Enkemandens begravelse lig den afdøde hustrus, 20 rdl.

Boets udgifter opgjort til 159 rdl.

Boets overskud opgjort til 41 rdl.

Skiftet, 2017: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129887&side=185>

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129887&side=221>

I Öders efterretninger 1771 oplyst under hendes mand Hans Larsen at han havde været enkemand siden 1749. Ved skiftet efter manden Hans Laursen i 1772/73 fik den yngste datter Sidsel udbetalt sin mødrende arv efter skiftebrev Rdl. 2-4-0?.

Anna blev gift med **Hans Lauersen** [2566] [MRIN: 993].

6. (Peder) [10990].

Notater: Fiktiv person.

Denne "Peder" kan være en Peder Hemmingsen i Skalsby, der i 1737 er nævnt som fadder til Peder Tranes søn Povel i Neble, Allerslev sogn. Hans Larsens hustru i Skalsby var gudmor og hans datter var fadder. Allerslev kirkebog.

(Peder) blev gift med person, hvis navn pt. er ukendt.

Hans børn:

- i. **Jens Pedersen** [4161] blev født omkring 1719 i (Kindvig, Mern sogn),⁵ døde i Aug. 1794 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn, og blev begravet den 17 Aug. 1794 i Øster Egesborg Kirke.⁶
- ii. **Anne Pedersdatter** [10991] er født omkring 1724 og døde før 14 Feb. 1772 i Skalsby, Mern sogn.
- 3 iii. **Kirsten Pedersdatter** [1439]

Kilder

1. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41/56 (1), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41/56 (1).
2. Kirkebogen, Allerslev sogn, begravede 1769 (1), Kirkebogen, Allerslev sogn, begravede 1769 (1). "4. Onsdag den 25 Januar blev Gaardmand Rasmus Hansen i Kragevig begr M Liigprædiken - gl 45 Aar Liigp"
3. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41 (2), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 41 (2).
4. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24.
5. Folketællingen 1787 for Skovhuse, Øster Egesborg sogn, 5. familie (internet - DDA), Folketællingen 1787 for Skovhuse, Øster Egesborg sogn, 5. familie (internet - DDA). 5. familie, en gård:
Jens Pedersen - husbond - 68 - Gift 1. - bonde og gårdbeboer
Mette Hansdatter - madmoder - 65 - Gift 2.
Hans Jensen - børn af konens andet ægteskab - 28 - Ugift
Rasmus Jensen - børn af konens andet ægteskab - 22 - Ugift
Maren Albrechtsdatter - tjenestefolk - 23 - Ugift
Sören Rasmussen - tjenestefolk - 11 - Ugift
6. Kirkebogen, Øster Egesborg sogn, begravede 1794 (1), Kirkebogen, Øster Egesborg sogn, begravede 1794 (1). "begravet Gaarnd Jens Persen af Schouhuus gl 73. pr. 24? - Aug 21 - 17" - 21. begravelse, den 17. august.

Rasmus Boesens aner

4. generation (Oldeforældre)

8. Laurs Jensen Thommesen [2904], søn af **Jens Christophersen** [2906] og **Jens Christophersens 1. kone** [3577], er født i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1725 i Skalsby, Mern sogn.¹ Andre navne for Laurs var Lars Jensen, Laurits Thommesen, og Laurs Tommesen.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 73. Død mellem 15. marts 1725 og 15. november 1736. Gårdmand i Skalsby, på den gård, der i matriklen 1688 havde nr. 2; havde denne gård i fæste i hvert fald fra 1691; afstod den 22. marts 1719 til sønnen Hans.

I 1693 er han - "Laurs Jensen" i Skalsby - nævnt i skiftet efter gårdmand Laurs Andersens afdøde kone Ludze Olufsdatter Sønder Mern som husbond for en Bendt Skovby, der havde 1 Dr. tilgode.

I 1703 var han - "Lauritz Tomesen i Skalsbye" - fadder til Oluf Andersens (og Karen Espensdatters) datter Mette i Neble, Allerslev sogn.

I 1705 fik han sammen med Boe Boesen i Skalsby overdraget børnegods for salig mester Johan Snedtchers (i Vordingborg) søn Søren Johansen fra boet efter Jens Rasmussen Skippers dødsbo i Sageby. Laurs Jensen fik 25 sletdaler og Boe Boesen 20 sletdaler at værge for.

Han er nævnt i skiftet efter faderen i 1709. Han var da i Skalsby på det vordingborgske rytterdistrikt.

I 1710 ses han i en restanceliste under Vordingborg slot. Han boede da på Skalsbygården.

I 1712 var han fadder i Allerslev kirke til Lorentz Tomasen, søn af Tomas Hansen i Kragevig. Da skrives hans navn Lauritz Tomesen.

I 1716 blev han formynder for sønnen Christophers børn i Kindvig.

I 1721 var han formynder før sønnen Rasmus Larsens datter Anne Rasmusdatter i Balle. Han er da skrevet "Laurs Tommesen".

Om Laurs:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Skalsby, Mern sogn.

Laurs blev gift med **Kirsten Thomasdatter** [2905] [MRIN: 1144].

Deres børn:

- i. **Christopher Lauritzen** [4212] er født i (Skalsby, Mern sogn) og døde før 23 Jun. 1716 i Kindvig, Mern sogn.²
- ii. **Rasmus Laursen** [4626] blev født i (Skalsby, Mern sogn), døde i Maj 1721 i Balle, Kalvehave sogn, og blev begravet den 2 Jun. 1721 i Kalvehave Kirke.³
- iii. **Maren Laursdatter** [4635] er født i Skalsby, Mern sogn og døde efter 1721 i (Sønder Mern, Mern sogn).
- 4 iv. **Hans Lauersen** [2566]
- v. **Johanne Laursdatter** [4630] er født omkring 1697 i Skalsby, Mern sogn og døde efter 1721.
- vi. **Povel Laursen** [4634] er født omkring 1706 i Skalsby, Mern sogn og døde efter 1721.

9. Kirsten Thomasdatter [2905], datter af **Thomas Jensen** [2907] og **Maren** [3589], er født i (Skalsby, Mern sogn) og døde i 1721 i Skalsby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 73. Formentlig død kort før 16. marts 1721. Skiftet 21. maj 1721 ved "Forening".

Vordingborg rytterdistrikt, folie 63a-64a. Skifte den 21. maj 1721 efter **Kirsten Tommesdatter i Skalsbygården**. Enkemand: Gårdmand Laurs Tommesen / Laurs Jensen.

Arvinger - fællesbørnene:

- 1) Hans Laursen, har fæstet gården.
 - 2) Rasmus Laursen, boende i Balle.
 - 3) Povel Laursen, 15 år gammel, tjenende sin bror Hans Laursen.
 - 4) Johanne Laursdatter, 24 år gammel, tjenende præsten i Mern.
 - 5) Maren Laursdatter, gift med Rasmus Krog i Sønder Mern.
- Skifteforvalter: Regimentskriver Hans Madsen ved fuldmægtig Anders Peitersen.
Overværende: Birkefoged Hans Eilersens søn Melchior Hansen i Bårse.
Vurderingsmænd: Sr. Rasmus Hassel i Mern og Ole Povlsen i Sageby.
Der skiftedes i mindelighed.

Rasmus Boesens aner

Skiftet, 2016: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129881&side=65>

Kirsten blev gift med **Laurs Jensen Thommesen** [2904] [MRIN: 1144].

10. Boe Mortensen [2158], søn af **Morten Lauritzen Lerche** [2569] og **Maren Olufsdatter Lerche** [2570], er født cirka 1668 i Sønder Mern, Mern sogn og døde i 1720 i Sageby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Torben Rasmussen, Ornebjerg / Kilde: Wilhelm Seidel (1937) i "Bødtker Slekten" samlet af S. H. Finne-Grønn.

Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 55: Født ca 1668; formentlig død kort før 15-8-1720; gårdmand i Sageby, på den gård, der i matriklen 1688 havde nr. 1; fæstede den efter ca. 1681-82.

Han er nævnt i skiftet efter faderen i 1679. Han var da 11 år gammel.

Han og brødrene Søfren og Rasmus er nævnt i skiftet efter morfaderen i 1684. Rasmus Laursen i Sandvig, Laurs Laursen og Hemming Laursen i Kindvig fordrede som formyndere deres indestående mødrende arv.

Han er nævnt i skiftet efter Rasmus Olufsen Lerche i Høfdinghus i marts 1692. I forbindelse med at han blev værge for dennes afdøde halvbror Mads Olusen Lerches børn i Kindvig er det nævnt at han "nu har fået Jacob Lerches gård i Sageby i fæste". Jacob Lerche er Jacob Laursen Lerche, gift med Else Olufsdatter, der var helsøster til afdøde Rasmus Olufsen Lerche i Høfdinghus. Jacob Laursen Lerche overtog fæstet af Høfdinghus efter den afdøde svoger.

Sammenhængen i fæsterne er altså at Rasmus Olufsen Lerche på Høfdinghus døde; fæstet af Høfdinghus overgik til svogeren Jacob Laursen Lerche; den så fæsteledige gård i Sageby blev overtaget af Boe Mortensen, hvis mor Maren Olufsdatter Lerche var halvsøster til Jacob Lerches kone Else Olufsdatter. Maren og Else var sandsynligvis begge født på gården.

Op til fæstet af gården i Sageby havde Boe Mortensen tjent hos (halv)morbroderen på Høfdinghus. Det ses af at han havde tjenesteløn til gode i dødsboet.

Senest i 1707 overtog han hvervet som tredingsfoged efter Mouritz Berentsen også i Sageby. Vordingborg slots regnskaber 1710.

2016: <https://familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-89WF-RG9D?i=71&wc=M52B-W38%3A333466801%2C334599901%2C334599902%3Fcc%3D2015318&cc=2015318>

Boe Mortensen er nævnt i skiftet efter moderen i 1697. Han var da i Sageby.

Han er nævnt i skiftet efter farbroderen Hemming Larsen Lerche i Kindvig i 1698. Han var da i Sageby.

Om Boe:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sageby, Mern sogn.
- Beskæftigelse: Tredingsfoged 1707.

Boe blev gift med **Birthe Jensdatter** [2157] [MRIN: 851].

Deres børn:

- Niels Boesen** [3293] er født i Sageby, Mern sogn og døde efter 1765 i (Viemose, Kalvehave sogn).⁴
- 5 **Anna Boesdatter** [2568]
- Maren Boesdatter** [3294] er født i Sageby, Mern sogn⁵ og døde før 1739 på Badebygård, Mern sogn.⁶
- Peder Boesen** [3296] blev født i Sageby, Mern sogn.⁷
- v. **Morten Boesen** [3292] er født omkring 1693 i Sageby, Mern sogn og døde efter 1772 i Viemose, Kalvehave sogn.⁵
- vi. **Sidsel Boesdatter** [3297] blev født omkring 1701 i Sageby, Mern sogn, døde i Jul. 1733 i Ugledige, Allerslev sogn, og blev begravet den 22 Jul. 1733 i Allerslev Kirke.⁸
- vii. **Søren Boesen** [3299] blev født i Sageby, Mern sogn, døde i Maj 1754 i Viemose, Kalvehave sogn, og blev begravet den 31 Maj 1754 i Kalvehave Kirke.⁹
- viii. **Hans Boesen Snedker** [3300] er født omkring 1709 i Sageby, Mern sogn⁵ og døde efter 1771 i Nørre Mern, Mern sogn. Et andet navn for Hans var Hans Snedker.

11. Birthe Jensdatter [2157], datter af **Jens Pedersen** [2079] og **Anne Hansdatter** [2080], er født i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde i 1755 i Sageby, Mern sogn. Et andet navn for Birthe var Birgitte Jensdatter.

Notater: Kilde: Torben Rasmussen, Ornebjerg / Wilhelm Seidel / Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk

Rasmus Boesens aner

anetavle" side 55/75/76.

Hun skrives både som Birthe, Berthe og Birgitte.

Hun er nævnt i skiftet efter moderen i 1694. Hun var da gift med Boe Mortensen i Sageby.

Hun er nævnt i skiftet efter mormoderen i 1699. Hun var da gift med Boe Mortensen i Sageby.

Hun er nævnt i skiftet efter faderen i 1713. Hun var da gift med Boe Mortensen i Sageby.

I Öders efterretninger 1771 oplyst under hendes mand at hun var død i 1755.

Birthe blev gift med **Boe Mortensen** [2158] [MRIN: 851].

Birthe blev derefter gift med **Ole Povelsen Foget** [3598] [MRIN: 1390] omkring 1720.

Kilder

1. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24.
2. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 54, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 54. Skiftet 23.-6.-1716
3. Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1721 (1), Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1721 (1). "Fer: 2da Pent Rasmus Larsen Bond? i Ball 17" - Tallet 17 er nummer begravet i året.
4. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 56 (1), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 56 (1). Afstod 13.-3.-1765 den ene af gårdene.
5. Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg, Rosa Olsen, Sageby / Vordingborg.
6. Holger Munk i Rytterbonden side 166, Holger Munk i Rytterbonden side 166.
7. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 57, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 57.
8. Kirkebogen, Allerslev sogn, begravede 1733 (1), Kirkebogen, Allerslev sogn, begravede 1733 (1). "Dend 22. Julij. Jacob Vrangs Hustrue af Ugledi: Cidsel Boosdaatter æt. 32."
9. Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1754 (1), Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1754 (1). "Dend 31 Maij Søren Boesøn af Wiemose."

Rasmus Boesens aner

5. generation (Tipoldeforældre)

16. Jens Christophersen [2906], søn af (Christopher) [14466], døde i 1709 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn.¹

Notater: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 73, 88 m.fl.:

Gårdmand i Skovhuse, Øster Egesborg sogn, vistnok allerede 1654, på den gård, der i matr 1688 fik nr 10.

Gift 4 gange; børn i 1. og 3. ægteskab. 1. kone ukendt, 2. kone Maren Jørgensdatter, 3. kone Anne Sørensdatter, 4. kone Anne Nielsdatter. 2 børn er døde i henholdsvis 1687-88 og 1694-95. Kilde:

I 1680 var han sammen med broderen Jacob vurderingsmand ved skiftet efter Rasmus Jensen i Skovhuse. Han underskev skiftet med sit bomærk, der ligner en person med opadvendte i albuerne knækkede arme; krop og ben udgøres af en trefork.

I 1687 fik han begravet et barn. Det fremgår af Øster Egesborg kirkes regnskabsbog, folie 3b. Under indtægter fra "Liigpenge" er opført "Jens Christophersens Barn" 8 skilling.

Skifteprotokollen, Vordingborg rytterdistrikt, side 340b-341b. Skifte den 19. oktober 1709 efter **gårdmand Jens Christophersen i Skovhuse, Øster Egesborg sogn.**

Enke: Anne Nielsdatter - med lavværge hendes trolovede fæstemand Jens Larsen.

Arvinger - afdødes børn:

- 1) Christopher Jensen, 50 år gammel, har været soldat; men er derfra kasseret, skal være i Helsingør.
- 2) Rasmus Jensen, boende på Amager.
- 3) Lars Jensen, boemand her på godset i Skalsby.
- 4) Anders Jensen, omkring 40 år gammel, tjenende Peder Jensen i Ugledige.
- 5) Jacob Jensen, 22 år gammel, tjenende her på stedet.
- 6) Margrethe Jensdatter, omkring 60 år gammel, værende i Kindvig.
- 7) Maren Jensdatter, værende på Møn.
- 8) Johanne Jensdatter, tjenende hos Hans Madsen her i Skovhuse.

Skifteforvalter: Ridefoged Giert Villumsen.

Vurderingsmænd: Skovfoged Jacob Olsen og Hans Olsen begge i Skovhuse.

Boet vurderet til 101 rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Jochum Lorentzen i Vordingborg.

Villum Boyesen i Røstoft.

Boets udgifter opgjort til 136 rdl.

Boets underskud opgjort til 35 rdl.

Enkens fæstemand Jens Larsen, der havde fået gården i fæste lovede at svare gælden tid efter anden.

Skiftet, 2016: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129878&side=347>

Om Jens:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Skovhuse, Øster Egesborg sogn.

Jens blev gift med **Jens Christophersens 1. kone** [3577] [MRIN: 1145].

Deres børn:

- i. **Rasmus Jensen** [3585] er født i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1709 i (Amager).
- 8 ii. **Laurs Jensen Thommesen** [2904]
- iii. **Margrethe Jensdatter** [3583] er født omkring 1649¹ og døde efter 1709 i (Kindvig, Mern sogn).
- iv. **Christopher Jensen** [3584] er født omkring 1659 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn¹ og døde efter 1709 i (Helsingør).
- v. **Anders Jensen** [14430] er født omkring 1669 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1709.

Jens blev derefter gift med **Maren Jørgensdatter** [3578] [MRIN: 1379].

Jens blev derefter gift med **Anne Sørensdatter** [3580] [MRIN: 1381], datter af (**Søren**) [19115] og **Johanne Hansdatter** [3581].

Deres børn:

- i. **Maren Jensdatter** [3586] er født i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1709 i (Møn).
- ii. **Johanne Jensdatter** [3587] er født i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1709.
- iii. **Jacob Jensen** [3588] er født omkring 1687 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn og døde efter 1709.

Rasmus Boesens aner

Jens blev derefter gift med **Anne Nielsdatter** [3582] [MRIN: 1383].

17. Jens Christophersens 1. kone [3577] døde før 1674 i (Skovhuse, Øster Egesborg sogn).

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 72. Ingen oplysninger om hende.

Jens blev gift med **Jens Christophersen** [2906] [MRIN: 1145].

18. Thomas Jensen [2907], søn af **Jens Pedersen** [2815], er født i (Tågeby, Mern sogn) og døde efter 1691 i Skalsby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 74 m.fl. Formentlig død mellem 1691 og 1696; Gårdmand i Skalsby, første gang nævnt dér 1654; fæstede den gård, der i matriklen 1688 fik nr. 2; 1683 dyrkede han kun den halve gård.

Han er nævnt i Bårse herreds tingbog den 17. juli 1655 - opregning af nogle afgifter.

Han er nævnt i Bårse herreds tingbog i 1660 i en opgørelse over gårdenes tilstand efter svenskekrigene. Hans gård i Skalsby stod da øde.

Han er nævnt i skiftet efter farbroderen Mads Pedersen i 1685. Han var da i Skalsby.

Han kan være født i Tågeby, hvor hans far boede indtil sin død i slutningen af 1684 eller i januar 1685 - skifte den 20.-2.-1685.

Om Thomas:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Skalsby, Mern sogn.

Thomas blev gift med **Maren** [3589] [MRIN: 1146].

Deres barn:

- 9 i. **Kirsten Thomasdatter** [2905]

19. Maren [3589] døde efter 1698 i Skalsby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen, En sydsjællandsk anetavle - side 74. I live 1698 og da af sognepræsten karakteriseret som værende udlevet, elendig og vanfør.

Sandsynligvis hende - Tomesis Quinde i Skalsbye - der i 1660 var fadder til en Peder Bruses søn Brus i Gederød, Allerslev sogn. Kirkebogen, Allerslev sogn).

Maren blev gift med **Thomas Jensen** [2907] [MRIN: 1146].

20. Morten Lauritzen Lerche [2569], søn af **Laurits Rasmussen Lerche** [2908] og **Hans Madsen Lerches og Laurits Rasmussen Lerches 1. kone** [4496], er født i (Kindvig, Mern sogn) og døde i 1679 i Sønder Mern, Mern sogn.¹

Notater: Kilde: Wilhelm Seidel / Børge Wiberg-Larsen.

Skifteprotokollen Vordingborg rytterdistrikt, folie 202b-205a. Skifte den 18. juli 1679 efter **Gårdmand Morten Lauritsen i Sønder Mern**.

Enke: Maren Olufsdatter - med lavværgen faderen Oluf Lerche i Sageby.

Arvinger - Børnene:

- 1) Boe Mortensen, 11 år gammel.
- 2) Søren Mortensen, 9 år gammel.
- 3) Rasmus Mortensen, i 2. år.

Formyndere for sønnerne: Deres farbrødre Rasmus Lauritsen i Sandvig, Hemming Lauritsen i Kindvig og Laurits Lauritsen Krog (*Lauriz Krog Laurizøn*) i Kindvig.

Skifteforvalter: Ridefoged Peder Hammer.

Vurderingsmænd: Mads Pedersen og Hans Madsen begge i Sønder Mern. Underskrevet med MP S og Hans Madsens komærke.

Tilstående gæld:

Oluf Lerche i Sageby for mødrende arv til enken efter skiftebrev dateret 25. marts 1648, 89 rdl.

Povel Svendsen i Sønder Mern.

Anders Toer? i Nørre Mern.

Boet vurderet til 296 rdl. plus 4 rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Rasmus Boesens aner

Præsten

Hans Andersen, tjenesteløn.

Laurits Lerche, lånte penge, 2 rdl.

Videre Laurits Lerche, forstrækning til sin søn Morten Lauritsen, 29 rdl.

Peder Jørgensen i Vordingborg.

Boets udgifter opgjort til 40 rdl.

Boets overskud opgjort til 256 rdl.

Børnenes morfar: Oluf Lerche i Sageby.

Børnenes skiftebrev skulle være hos den ældste farbror, Rasmus Lauritsen i Sandvig.

Skiftet, 2016: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129867&side=206>

Ved skiftet i 1684 efter hans svigerfar Oluf Madsen Lerche i Sageby, havde hans 3 sønner indestående fædrende arv - efter skiftebrev af 18. juli 1679. Deres formyndere var Rasmus Laursen i Sandvig, Laurs Laursen og Hemming Laursen i Kindvig.

Skiftet efter ham er også nævnt i hans enkes skifte i 1697. Der var skiftet efter ham den 18. juli 1679. I 1697 havde sønnen Rasmus indestående arv i boet på godt 27 rdl.

Kendte bopæle: Allerslev, Allerslev sogn / 1688-matr.nr. 7, Sønder Mern, Mern sogn.

Om Morten:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sønder Mern, Mern sogn.

Morten blev gift med **Anne Boesdatter** [3590] [MRIN: 1385], datter af **Boe Mortensen** [4498] og **Maren Olsdatter** [36068], før 1655.

Parnotater: Iflg. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89 var der barn i ægteskabet.

Deres barn:

- Anne Mortensdatter** [3591] blev født i 1655 i Allerslev, Allerslev sogn, blev døbt den 25. Nov. 1655 i Allerslev Kirke,² døde i Nov. 1656 i Allerslev, Allerslev sogn, og blev begravet den 8. Nov. 1656 i Allerslev Kirke.³

Morten blev derefter gift med **Maren Olufsdatter Lerche** [2570] [MRIN: 995].

Deres børn:

- 10
 - Boe Mortensen** [2158]
 - Søren Mortensen** [2577] blev født cirka 1670 i Sønder Mern, Mern sogn, døde før 8. Okt. 1704 på Langø, Kalvehave sogn, og blev begravet den 8. Okt. 1704 i Kalvehave sogn.⁴
 - Rasmus Mortensen** [3592] er født cirka 1678 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1744 i (Sønder Mern, Mern sogn).

21. Maren Olufsdatter Lerche [2570], datter af **Oluf Madsen Lerche** [2909] og **Maren Madsdatter** [2910], er født i (Sageby, Mern sogn) og døde cirka Jan. 1697 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Kilder: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 74/90 / Wilhelm Seidel.

Hun er nævnt i skiftet efter faderen i 1684. Hun var da gift med Niels Hemmingsen i Mern.

Hun er nævnt i skiftet efter halvbroderen Rasmus Olufsen Lerche i 1692. Hun var da med Niels Hemmingsen

Holst i Sønder Mern. Vordingborg rytterdistrikt, side 1220-1228. Registrerings- og vurderingsforretning og skifte den 6. februar 1697 efter **Maren Olufsdatter i Sønder Mern**.

Enkemand: Gårdmand Niels Hemmingsen Holst.

Arvinger - afdødes børn:

1) Søren Mortensen, gårdmand på Langø.

2) Boe Mortensen, boende i Sageby.

3) Rasmus Mortensen, ungkarl, 19 år gammel, tjenende her på gården.

4) Margrethe Nielsdatter, 16 år gammel, hjemme hos faderen.

5) Kirsten Nielsdatter, 13 år gammel, hjemme hos faderen.

Formyndere for døtrene: Deres brødre Søren Mortensen på Langø og Boe Mortensen i Sageby.

Skifteforvalter: Ridefoged Giert Villumsen.

Vurderingsmænd: Skovrideren i Bårse og skovfoged Jacob Laursen Lerche i Høfdinghus.

Blandt det vurderede var 1 stort og et lille sølvbæger.

Tilgodehavender hos:

Rasmus Boesens aner

Povel Povelsen i Sønder Mern - også kaldet Bendt Povelsen

Povel Svendsen.

Boet vurderet til ? rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Indestående arv for Rasmus Mortensen efter skiftebrev af 18. juli 1679, 27rdl og 10 skilling plus renter i 4 år fra Rasmus Mortensens 14. år, i alt godt 32rdl.

Sønnerne Boe og Søren Mortensen havde hver godt 22 rdl. i indestående arv.

Rasmus Mortensen, tjenesteløn og lånte penge til stedfaderen

Jens Pedersen, tjenesteløn

Pigen Zidzel Andersdatter, tjenesteløn

Jochum Lorentzen i Vordingborg, for varer

Mads Bentsen?, gammel tjenesteløn

Boets udgifter opgjort til 177 rdl.

Boets overskud opgjort til 177 rdl.

Opsyn med Rasmus Mortensens mødrende og fædrene arv: Tredingsfoged Peder Hemmingsen i Sønder Mern.

Skiftet, 2016: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129875&side=274>

Maren blev gift med **Morten Lauritzen Lerche** [2569] [MRIN: 995].

Maren blev derefter gift med **Niels Hemmingsen Holst** [2574] [MRIN: 998], søn af **Hemming Nielsen** [2147] og **Zitsel Nielsdatter** [2090].

Deres børn:

- i. **Margrethe Nielsdatter Holst** [2575] blev født omkring 1681 i Sønder Mern, Mern sogn, døde i Maj 1755 på Langø, Kalvehave sogn, og blev begravet den 20 Maj 1755 i Kalvehave Kirke.⁵
- ii. **Kirsten Nielsdatter Holst** [2861] blev født omkring 1684 i Sønder Mern, Mern sogn, døde i Apr. 1710 i Lundby, Lundby sogn, og blev begravet den 22 Apr. 1710 i Lundby Kirke.⁶

22. Jens Pedersen [2079], søn af **Peder Jensen** [2087] og **Ludtze Olufsdatter** [2088], er født omkring 1644 i Sønder Mern, Mern sogn og døde i 1713 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Iflg. Wilhelm Seidel og Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 75 skiftet den 10.-7.-1713.

I 1683 blev han formynder for brorsønnen Peder Ingvorsen i Sandvig ved skiftet efter dennes mor.

Han er nævnt i skiftet efter moderen i 1693. Han var da i Sønder Mern.

Skifteprotokollen, Vordingborg amtstue: Skifte den 10. juli 1713 efter den velagtede dannemand, gårdmand Jens Pedersen, der boede og døde i Sønder Mern.

Enke: Ellen Madsdatter - på hendes vegne (lavværgen) svogeren Boe Boesen i Skalsby.

Hans efterladte børn og arvinger -

- med hans første salig kone Anne Hansdatter:

1) Peder Jensen, boende i Knudsby.

2) Hans Jensen, boende i Nørre Mern.

3) Torchild Jensen, som berettes skal være i Lolland, er selv myndig. (Se indestående børnegods).

4) Maren Jensdatter, gift med Rasmus Bøcher i Bakkebølle.

5) Berte Jensdatter, gift med Boe Mortensen i Sageby.

- med hans sidste kone:

6) Jens Jensen, 13 år gammel.

7) Olle Jensen, 5 år gammel.

På de umyndiges vegne: Ingvor Pedersen i Sandvig

Vurderingmænd: Rasmus Mortensen og Laurs Nielsen Kaar/Kaare begge i Sønder Mern.

Boet blev vurderet til 341 rdl.

Gården var 4-længet med i alt 36 fag: Stuelængen 10 fag, østre længe 8 fag, nørre længe 8 fag, vestre længe 10 fag.

Samlet gårdfæld 40 rdl.

Børnegods indestående i boet: Salig Jens Pedersens søn Torchild Jensen, som tjener som ladefoged på

Krenkerupgård i Lolland. 30-2-0 rdl.

Af anden gæld kan nævnes:

Sr. Jochum Lorentzen efter regning: 18-1-1 rdl.

Rasmus Bøcher i Bakkebølle: 11-1½-0 rdl.

Jørgen Jacobsen: 6 rdl.

Boe Boesen i Skalsby: 15-1-0 rdl.

Rasmus Boesens aner

Jacob Olsen i Kræmmervænge: 4 rdl.

Jens Hansen ungkarl: 13 rdl.

Peder Jensen i Knudsby: 3 rdl.

Willadz Jensen i Præstø: 3 rdl.

Ebbe Smed i Mern: 2 rdl.

Hans Hornemand i Næstved: 1 rdl.

Boets samlede udgifter: 271 rdl.

Boets overskud: 67-1-9 rdl.

Arven til de 2 yngste arvinger ønskede enken måtte blive i boet.

Børnenes (de 2 yngste) nærmeste værger? på fædre side er Ingvor Pedersen i Sandvig og Hans Jensen i Nørre Mern.

Om Jens:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sønder Mern, Mern sogn.

Jens blev gift med **Anne Hansdatter** [2080] [MRIN: 822].

Deres børn:

- i. **Maren Jensdatter** [2072] blev født cirka 1665 i Sønder Mern, Mern sogn, døde i Feb. 1746 i Bakkebølle, Vordingborg landsogn, og blev begravet den 14 Feb. 1746 i Vordingborg Kirke.⁷
- ii. **Peder Jensen** [2159] blev født i 1670 i Sønder Mern, Mern sogn,⁸ døde i Nov. 1729 i Knudsby, Vordingborg landsogn, og blev begravet den 23 Nov. 1729 i Vordingborg Kirke.
- iii. **Hans Jensen** [2160] er født cirka 1675 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1713 i Nørre Mern, Mern sogn.
- 11 iv. **Birthe Jensdatter** [2157]
- v. **Torkild Jensen** [2161] er født cirka 1678 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1713 i (Lolland).

Jens blev derefter gift med **Ellen Madsdatter** [2162] [MRIN: 852], datter af (**Mads**) [60639].

Deres børn:

- i. **Jens Jensen** [2163] blev født omkring 1700 i Sønder Mern, Mern sogn.
- ii. **Ole Jensen** [2164] blev født omkring 1708 i Sønder Mern, Mern sogn.

23. Anne Hansdatter [2080], datter af **Hans Olsen** [2089] og **Zitsel Nielsdatter** [2090], er født i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde i 1694 i (Sønder Mern, Mern sogn).⁸

Notater: Iflg. Wilhelm Seidel og Børge Wiberg-Larsen skiftet den 16.-6.-1694.

Vordingborg rytterdistrikt, side 868- 872 . Skifte lørdag den 16. juni 1694 efter **Anne Hansdatter i Sønder Mern**.

Enkemand: Gårdmand Jens Pedersen (*Velachte Mand Jens Pedersen*).

Arvinger - fællesbørnene:

1) Maren Jensdatter, gift med Rasmus Pedersen (*senere tilføjet "Bødcher"*) i Bakkebølle.

2) Birgitte Jensdatter, gift med Boe Mortensen i Sageby.

3) Peder Jensen, 24 år gammel.

4) Hans Jensen, 19 år gammel.

5) Torchel Jensen, 16 år gammel.

Tilsynsformyndere for de 3 drengebørn: Deres farbrødre Ole Pedersen i Tågeby, Ingvor Pedersen i Sandvig og Laurs Pedersen (*senere tilføjet "Kaae"*) i Nørre Mern.

Skifteforvalter: Ridefoged Giert Villumsen.

Vurderingsmænd: Tredingsfoged Hemming Pedersen i Mern og skovfoged Jacob Laursen Lerch i Høfdinghus.

Tilstående gæld:

Anne Slagters i Sønder Mern.

Hemming Hansen i Skuderup har hos sig indestående Morten Møllers børnegods, som Jens Pedersen er formynder for og hand til formand? Hemming Hansen har betroet penge: 7 rdl. plus renter deraf fra den 31 januar 1688

Boet vurderet til 318 rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Indestående børnegods for Morten Møllers børn i Langebæk Mølle, som Jens Pedersen er anordnet at være formynder for den 31. januar 1688. Kapital 20 rdl. samt renter.

Gårdfæld på gården i Sønder Mern samt "paa den Gaard i Kindvig som Jens Pedersen tillige med 5 andre hans Naboer er forelagt at opbygge der paa skall settis feld efter Forordningen som kand i aldt blifvue paa En 6te part

Rasmus Boesens aner

- 6 Dr.:"

Hans Hornemand i Næstved.

Boets udgifter opgjort til 93 rdl.

Boets overskud opgjort til 224 rdl.

Arven fordeltes med halvdelen til enkemanden, intet til de to døtre, der havde fået ved deres bryllupper og den sidste halvdel fordelt mellem de 3 sønner.<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129875&side=96>

Skiftet, 2016: <http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=129875&side=96>

Hun er nævnt i skiftet efter moderen i 1699. Hun var da død, havde været gift med Jens Pedersen i Mern. I hendes sted arvede hendes 5 børn.

Anne blev gift med **Jens Pedersen** [2079] [MRIN: 822].

Kilder

1. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 24.
2. Kirkebogen, Allerslev sogn, døbt 1655 (2), Kirkebogen, Allerslev sogn, døbt 1655 (2). "Dnica 24 post Trinit: Morten Laurids Barn i Allersløv Anne døbt. Dororthe H. Søfrens bar ded, Fadderne: Hemming Boesøn, Morten Jyde, Rasmus Koch, Niels Michelsøns Hustrue i Allersløv Niels Nielsens Hustrue i Amendrop."
3. Kirkebogen, Allerslev sogn, begravet 1656 (1), Kirkebogen, Allerslev sogn, begravet 1656 (1). "8 9br Morten Lauridsøns Barn Anne i All:"
4. Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravet 1704 (1), Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravet 1704 (1). "Onsdagen D 8 Octobr: begrafvede 230 - Söfren Mortensen 33 Aar. 6 Maaneder gl: fra Langs Øe ? ?
231 - Espen Arendtzön fra samme Sted 41 Aar gl: endnu
232 - Hans Ditlövs. som tientte Espen Arendtzen paa samme Øe. 24 Aar var hans alder.
Disse fattige Mennisker satte Lifved till ii Stranden imellem Lang och Langebech, da de vilde føre nogle Heste ofver paa en Baad her till landet till Vordingborgs Markhed?."
5. Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravet 1755 (1), Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravet 1755 (1). "Fer 3 Pent Morten Hansöns Enke p L:"
6. Kirkebogen, Lundby sogn, begravet 1710 (1), Kirkebogen, Lundby sogn, begravet 1710 (1). "Jens Frantzens Qvinde begravet D 22 April - Fer: 3 Pasch:"
7. Kirkebogen, Vordingborg sogn, begravet 1746 (1), Kirkebogen, Vordingborg sogn, begravet 1746 (1). "Febr:" "d: 14de Mads Bødkers Hustrue, gl: 81 Aar, fra Bachebölle, jordet i Bönder Jorden, Alle Klokke ringede og Liig prædiken, med Heel Skole"
8. Torben Rasmussen, Ornebjerg (1), Torben Rasmussen, Ornebjerg (1).

Rasmus Boesens aner

6. generation (Tiptipoldeforældre)

32. (Christopher) [14466].

Notater: Fiktiv person.

(Christopher) blev gift med person, hvis navn pt. er ukendt.

Hans børn:

- 16 i. **Jens Christophersen** [2906]
- ii. **Jacob Christophersen** [14467] døde i 1682 i Skovhuse, Øster Egesborg sogn.
- iii. **Rasmus Christophersen** [14469] døde efter 1641 i (Skovhuse, Øster Egesborg sogn).

36. **Jens Pedersen** [2815], søn af **(Peder)** [2814] og **Peders og Jens' kone** [35779], døde før 1685 i Tågeby, Mern sogn.

Notater: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89/99: Formentlig død før 20.-2.-1685.

Han er nævnt i skiftet efter broderen Mads Pedersen i 1685. Han var da død, havde boet i Tågeby. En søn og et barnebarn var arvinger i hans sted.

Jens blev gift med person, hvis navn pt. er ukendt.

Hans børn:

- 18 i. **Thomas Jensen** [2907]
- ii. **Anne Jensdatter** [3605] er født i (Tågeby, Mern sogn) og døde før 1685 i (Sageby, Mern sogn).

40. **Laurits Rasmussen Lerche** [2908] døde cirka 1681 i Høvdingshus, Mern sogn.¹ Et andet navn for Laurits var Laurs Rasmussen Lerche.

Notater: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89: Omtales som værende skovfoged 1660-1661.

Hans fornavn skrives på mange måder: Lars/Laurs/Laurits; ligeså tilnavnet Lerche/Lerke/Lærke.

I 1650 var han - Laurids Lerche i Høvdingshus - fadder til Hans Madsens søn Laurids i Allerslev by og sogn. Han - "Laurs Lerche" i "Høffdings Huus" - er opført i Bårse herreds tingbog i 1660 i en opgørelse over gårdenes tilstand efter svenskekrigene. Han havde da sæt 3 skæpper rug, 2 tønder byg, 1 tønde blandkorn, kunds sæt tilsammen 3 pund.

Skifteprotokollen, Vordingborg rytterdistrikt, folie 354b-357a. Skifte den 23. februar 1681 efter **Gårdmand Laurits Rasmussen Lerche i Høfdinghus**.

Enke: Maren Madsdatter - med lavværge skovrider Peder Sørensen.

Arvinger - afdødes børn:

- 1) Rasmus Lauritsen i Sandvig.
- 2) Hemming Lauritsen i Kindvig.
- 3) Laurits Lauritsen Krog i Kindvig.
- 4) Jacob Lauritsen.
- 5) Morten Lauritsens 3 sønner i Mern - deres navne er ikke nævnt.
- 6) Anne Lauritsdatter, gift med Michel Ibsen i Sandvig.
- 7) Maren Lauritsdatter, gift med Michel Hansen i Mern.
- 8) Ellen Lauritsdatter, 22 år gammel.
- 9) Bodil Lauritsdatter, 10 år gammel.

På de to sidst nævntes vegne: Deres brødre og svogre.

Skifteforvalter: Ridefoged Peder Hammer.

Vurderingsmænd: Hemming Nielsen i Sønner Mern og Jens Skipper i Sageby, begge tredingsfogeder.

Boet vurderet til 232 rdl.

Blandt udgiftsposterne / kreditorerne:

Indestående børnegods, Ellen Lauritsdatters mødrende arv, 44 rdl.

Indestående børnegods, Ellen Lauritsdatters arv efter sin morbror Boe Mortensen i Allerslev arv, 5 rdl. Samlet indestående med renter: 64-2-15 rdl.

Sallig France Meinertz? Arvinger

Hr. Hans i Vordingborg.

Oluf Skoubyes arvinger.

Rasmus Boesens aner

Michel Hansen i Sønder Mern.
Morten Kremmer i Præstø, for fisk og sild.
Laurits Lauritsen i Kindvig.
Niels Boringholm.
Jacob Lauritsen, lånte penge, 10 rdl.
Ellen Lauritsdatter, tjenesteløn.
Michel Ibsen i Sandvig.
Vordingborg Skole for degnetraver.
Boets udgifter opgjort til 177 rdl.
Boets overskud opgjort til 55 rdl.
Skiftet er underskrevet I R S og Peder Hammer.

- - -

I følge Holger Munk var der ved skiftet efter ham i alt 5 levende sønner og 4 døtre, der alle kom til gårds i Kindvig, Sandvig, Mern og på Høfdinghus.
I 1660 under svenskekrigen blev han og konen tortureret af Lars/Laurs Krog, der lå i kvarter hos dem på Høfdinghus - Årbog for Historisk Samfund for Præstø Amt 1912 samt artikel af Holger Munk om sydsjællandske kendingsnavne.

Note af Børge Wiber-Larsen (John Bison, 2005):

Af skiftet i 1681 efter Laurits Lerche fremgår det, at der i fæstegården var 1 stue, 1 kammer ved stuen, 1 drengeskammer, 1 stegers og 1 ølkammer.

I stuen fandtes 1 bord ("udtrække Skive"), 1 lille bord, 1 slagbænk, 1 stol; endvidere 2 bænkedynner (den ene "stakket"), 1 agedyne, 8 hynder (de 3 flamske); yderligere 1 sengested; endelig 1 jernkakkellovn og (formentlig) 2 messinglysestager. I kammeret ved stuen var der anbragt: 1 bord (af ask), 1 skab (af fyr) med 2 døre deri, 3 bagstole, 1 kistebænk, endnu 1 bænk (af fyr), 4 rokke, 1 sengested. - Til de nævnte senge hørte følgende; 2 overdynner, 1 underdyne, 2 hoveddynner, 3 hovedpuder (den ene af skind), 1 par blågarnslagner samt 2 sengetæpper. - Drengeskammeret: Der nævnes intet om tilstedeværelsen af 1 sengested, men det anføres, at der i kammeret fandtes 1 vadmelseoverdyne, 2 underdynner og 4 horgarnslagner. I stegerset registreredes disse trævarer: 3 ølkar (af eg), 1 tappetrug, 1 kværn, 1 kærne, 2 sold; formentlig fandtes også her følgende af boets metalgenstande: 1 bryggerkedel, 1 brændevinspande (med hat), kobberkedler, 1 messingkedel, 1 malmpande, 1 messingbækken. Ølkammeret rummede 3 øltønder, 1 dejtrug og 2 andre trug.

Til gården hørte 3 vogne (med tilbehør) og 1 undervogn; endvidere 1 slibesten.

Af afgrøder i stræet forefandtes partier af byg, boghvede, humle; der var tilsået med 20 skp. rug.

Besætningen omfattede: 8 heste (deref 5 hopper) og 3 plage; 1 tyr, 7 køer, 1 kvie, 1 studling, 3 kviekalve, 2 tyrekalve, 2 spædekcalve; 8 får og 4 lam; 9 ungsvin og 2 grise; 4 gæs; 18 bistader.

Boets samlede aktiver blev opgjort til at andrage 232 dlr. 2 mark 4 sk., medens passiverne beløb sig til 177 dlr. 1 mark 7 sk. (i gælden indgik begravelsesomkostningerne, der androg: til præsten 4 dlr., til 2 degne 2 dlr. 1 mark, for ligkisten 3 dlr., 1 ligtræ på den salig mands grav 2 dlr. 2 mark). Herefter var der til deling 55 dlr. 13 sk., hvoraf der tilfaldt enken halvdelen, hvilken blev udlagt til hende i forskellige effekter efter lovlig lodkast ved et umyndigt barn.

Gamle Sydsjællandske Slægtsnavne

Afskrift af manuskript af Holger Munk (Vordingborg Lokalhistoriske Arkiv) - bragt i "Noget for alle" tillæg til Næstved Tidende 4. januar 1959.

Er Lærkerne forsvundet fra eller uddøde i Sydsjælland. Nej, misforstå mig ikke, jeg taler ikke om alauda arvensis, sanglærken, der er almindelig ynglefugl her som andetsteds i Danmark; men derimod om slægten Lærke, der for en 2-300 år siden var meget udbredt i Sydsjællands sydøstlige sogne.

For et par hundrede år siden og tidligere var det almindeligt at hæfte kendingsnavne til folk, og det var ikke alene bomænd såsom gårdfæstere og husmænd; men også indsiddere som kunne have deres faste kendingsnavne. Lad os som eksempel nævne en del navne som endnu er kendt og brugt på egnen: Stage, Kaare, Købmand, Stær, Fugl, Ladefoged, Bom, Vis, Brakker eller Brager o.m.fl., mens navne som Lærke, Brygger, Bødker, Kimmer og Bruus er gået af brug eller så godt som ukendte.

En del af disse tilnavne siger jo ikke så lidt om den første bærer af navnet, om hvorfor han nu netop fik dette kendingsnavn; men for flertallet gælder det, at oprindelsen ligger i mørke. Ja, vi kender end ikke den første bærer af kendingnavnet. - Efter sydsjællandsk navneskik hæftede man - sådan i daglig tale - ikke tilnavnet bagefter døbenavnet. Det ville aldrig falde en indfødt sydsjællænder mundrapt f.eks. at sige Anders Kaare. Nej, det hed Kaare-Anders og de hed Stage-Hans og ikke Hans Stage. Kendingsnavnet først. Ja, var der kun en bærer af dette navn kunne man endda nøjes med at sige: Sta'ing. "Nøre hus Staings -", og ingen der var hjemmehørende i den by

Rasmus Boesens aner

kunne faldet på at spørge: "Hus hvæm -" (med lang æm-lyd). Kendingsnavnet havde udpeget hvem der blev talt om. Det havde gjort sin nytte og havde som sådan berettigelse. bæreren af navnet protesterede heller ikke; men brugt det selv, f.eks. når han stod for tingbogen, kirkebogen eller skulle skrive op på en eller anden liste. Der lå i almindelighed ikke noget nedsættende eller krænkende i at blive tiltalt, omtalt eller anført ved sit faste kendingsnavn. Undtagelser kan vel påvises. For eksempel har bæreren af tilnavnet Ræv (i Ørslev) vel ikke ligefrem været stolt af det og har man hilst "Hans-Goddag" fra Røstofte?

Vi ved altså ikke ret meget om hvordan et kendingsnavn opstår eller om dets første bærer; men vi ved, at det enten kunne være personligt og som sådan følge slægten hvor den så rejste hen eller være hæftet til gården således at enhver tilkommende fæster uvægerligt fik det faste kendingsnavnklæbet på sig. Den første gruppe af kendingsnavne som altså er personlige og arvelige idet de går fra fader til søn - ofte gennem mange generationer - kan vi f.eks. kalde de ægte slægtsnavne i modsætning til de kendingsnavne, som sammen med trolovelse og tilstået fæste overføres til den nye bruger af gården og efter ham går videre til den næste i rækken. I mange tilfælde vil det dog være svært at holde disse forhold ude fra hinanden.

Blev nu den samme slægt på samme gård i generationer, fæstet gik fra fader til søn, så groede et slægtsnavn fast sammen med gården i byfællernes bevidsthed at det ville blive stående gennem mere end et hundrede år, selv efter at den oprindelige slægt som havde båret navnet var uddøde eller kommet fra gården og en ny rykket ind i stedet. - Sagen synes jo så lige til når en enke tog sig en ny mand, hvad hun i almindelighed var nødsaget til såfremt hun ville bevare fæstet og hermed opholdet for sig sine eventuelle børn, for i så tilfælde fik denne omgående sin formands kendingsnavn - i byfællernes mund, - og den samme enke kunne endda gift sig både 3 og 4 gange uden at det gamle kendingsnavn som var knyttet til gården i mindste måde herved mistede sin klæbeevne. enhver der gik ind i det ægteskab vidste på forhånd hvad navn han i fremtiden måtte føre.

Lad os tage et eksempel med det kendte Stagenavn. Den første Stage vi ved noget videre om boede på en gård i Langebæk. Under Svenskekrigen i 1658-60 blev hans gård således ødelagt, at han blev "forflyttet" til en gård i Ørslev. Om han ved denne flytning førte ret meget jordisk gods med sig, ved vi ikke noget om; men derimod at han omplantede sit slægtsnavn til Ørslev for generationer, hvilket kan tyde på, at det har været "gammelt i gårde" d.v.s. i Sydsjælland. Lars Stage var imidlertid ikke videre glad for at være i Ørslev. Gården han havde fået var meget forfalden og han lå i idelige stridigheder med sine nye byfæller. Det lykkedes ham da også efter nogle års forløb atter at slippe ned til en af kystbyerne - til Bakkebølle og her forblev han så til sin død. Han havde fået den fjerde østligste gård i byen, og hertil førte han sit kendingsnavn med sig og ved at denne gård gik fra fader til søn i tre generationer, groede det i byens bevidsthed så fast sammen med gården, at den formåede at klæbe det på de kommende fæstere og ejere helt op til nutiden, og gården bærer stadig navnet "Stagegården".

Men i Ørslev forblev Lars Stages ældste søn Rasmus Stage, fæstede gård og bevarede sit slægtsnavn. Da han døde og hans enke tog sig en ny mand fik denne straks Stagenavnet hæftet fast på sig; men længere end med ham formåede det dog ikke at holde sig ved denne gård. Rasmus Stages søn Jacob Rasmussen Stage fæstede, da han blev voksen også gård i Ørslev; men altså ikke sin fødegård, og tog sit slægtsnavn med sig hertil. Et kendingsnavn han bevarede selv efter at han var blevet fradømt sit fæste grundet på "sit idelige hestebyteri" og som sådan flyttet til Tolstrup og herfra senere til Skovhuse. Hans søn igen Lars Jacobsen førte navnet med sig, da han som ungkarl var blevet gift og herefter "kommet til gård i Bakkebølle", på den gård som bærer navnet Rosnæs. Efter denne tid var der to Stagegårde i denne by. Den i den nederste bys ende, den fjerde, og så den sidste her, som lå noget nær midt i byen.

Lars Jacobsen Stage fik ikke noget langt ægteskab; men dog langt nok til at fæstne det gamle slægtsnavn til denne gård og endvidere børn, så navnet forsat kunne leve med dem. Lars Larsen Stage, ham der var med til at købe byen til selveje og hvis navn står på Bakkebøllestenen, er en af dem, og hans søn igen Johan Larsen Stage har arvet både gård og navn. Begge dele går atter videre frem til sønnen Lars Johansen Stage. Med ham er vi kommet til en tid, hvor det blev almindeligt, at lade kendingsnavnene gennem kongelig bevilling til faste slægtsnavne, som fulgte bæreren og hans børn hvorhen han eller de så måtte rejse og slog sig ned ganske uafhængig af et bylavs og en egns skik og brug. I 1883 får Lars Johansen således kgl. bevilling til at ombytte sit sen-efternavn (Johansen) med slægtsnavnet Stage. For ham selv kom det ikke til at spille nogen rolle, da han jo blev i sin by så længe han levede, men for hans to sønner Hans Peder og Rasmus, der begge kom fra egnen (og til Sorø amt) fik det den værdi, at de lovformeligt tog den gamle "arv" med sig.

Så godt som det gik Stagenavnet er det desværre ikke gået alle de andre gamle tilnavne. En del er vel taget op i nyere tid; men mange er også helt forsvundet, - og til de sidste hører bl.a. Lærkenavnet. Om det er ældre end f.eks. Stagenavnet ved vi ikke noget om, men derimod at det var overmåde udbredt i Mern sogns sydøstre hjørne for en 2-300 år siden. Det var særlig i byerne Kindvig og Sageby der boede lærker og meget viser hen til at Høfdingshus har været lærkeslægtsens stamgård frem for nogen. Mange børnekuld, som tog kendingsnavnet med sig er gennem 16- og 17tallets århundrede udgået herfra, ligesom enker ved at tage sig nye mænd har forskaffet disse dette karakteristiske kendingsnavn.

Lærkeslægten på Høfdingshus

Da de svenske i 1658-60 var herre her i Sydsjælland sad Lars Rasmussen Lærke som fæster af Høfdingshus og måtte som sådan sammen med sin familie bære sin tunge part af krigsårenes farer og trængsler.

Rasmus Boesens aner

Høfdingshus lå nemlig som enliggård ret nord for Fiskebækken, der skilte dens jorder fra Balle bys marker og ikke langt fra hovedvejen mellem Præstø - Mern og til færgestedet ved Kalvehave. Det var en ganske særlig stærkt benyttet vej i disse besættelsesår, hvor relativt store fjendtlige styrker forberedte indtagelsen af Møn. Alene af den grund var gården et godt beliggende standkvarter for fjendens salvegarder d.v.s. mindre faste indkvarteringer, hvis opgave var flersidig. Dels skulle de holde denne stedlige befolkning og den modstandsbevægelse, som man kunne vente den ville støtte i ave, og dels skulle disse kommandoer sørge for at de pålagte ydelser - navnlig af naturalier - blev leveret og for at dette kunne afvikles, at ingen fri plyndring gik for sig. Men det samme forhold med sådanne salvegarder var også tilfældet i andre af omegnens byer f.eks. i Allerslev, Rekkende, Skuderup (en landsby der et århundrede senere blev nedlagt for at afgive jord til oprettelsen af hovedgården Liljendal), Skovhuse og Stensby for blot at nævne eksempler. Men når Høfdingshus her bliver fremdraget så er det grundet på en større retssag, som efter krigen blev rejst ved Bårse herreds ting mod en tidligere fæster fra Skuderup, Lars Krog, for hans overgang til fjenden og for de røverier, plyndringer, overfald og tortur som han, som stedkendt og i ly af besættelsesmagten øvede netop i disse byer vi her har nævnt og da ganske særlig på Høfdingshus. Her foretrak han nemlig at have sit hovedkvarter. Grunde hertil var vel også den, at han kendte Lars Lærke som en velstående mand med meget gods og fjenden sværmede jo netop om de gode gårde, som fluer omkring sukker. Det første Lars Lærke mistede var en hoppe, som hans "dreng" var på vej til lejren ved København med. Det var Lars Krog, der tog den, og senere kom han igen og tog to hopper ud af stalden på Høfdingshus samt bortførte en del sengeklæder. De sidste genså Lars Lærke vel aldrig mere og da heller ikke den ene hoppe, som Lars Krog red ihjel imellem Skuderup og Høfdingshus, hvorimod den anden hoppe nok blev leveret tilbage til gården; men først efter at den var ganske ødelagt af slet behandling. Endnu - og ret kort tid efter - tog Lars Krog et par heste fra Lars Lærke. Han skulle blot en tur til Gederød, sagde han, men Lars Lærke så aldrig sine heste mere, - og på samme måde gik det endnu engang. Det var 6 heste Lars Lærke blev af med på ret kort tid, og det har vel nok ikke været de ringeste i hans stald. Dog var det ikke helt håbløst for Lars Lærke at få sin avling drevet, da der som regel var en 8 à 10 drætfærdige heste at tage til. Ved matrikuleringen i 1688 blev gården ansat til 8 tønder 2 skæpper og 3 fjerdingkar i hartkorn og måtte således anses for at være af dobbelt bondegårds størrelse hvortil krævedes 2 plove. - Efterhånden blev det endog de svenske for broget med alle de "skælmestykker", som Lars Krog øvede imod sine tidligere stands- og i mange tilfælde også byfæller. så oberst Arnstoff på Jungshoved udstedte befaling til at lade ham pågribe, så han kunne blive straffet. Men Lars Krog var for snedig og forlagde sit virke til andre egne. I sommeren 1660, da fjenden belavede sig på at drage bort, lå Lars Lærke syg i en tre ugers tid. En dag kort efter at han var kommet op af sengen og sad ved kakkellovnen stod Lars Krog - sammen med en anden rytter - pludselig i stuen på Høfdingshus. Nu skulle der plyndres, gøres rent bord, inden det var for silde, mente Krogen, og Lars Lærke skulle tvinges til at sige hvor han havde forvaret sit sølv- og kobbertøj, for ikke at tale om de rede penge og alt hvad der ellers let kunne føres bort på hesteryg. - Men Lars Lærke ejede ikke noget - påstod han da - dertil var plyndringerne for ofte gået hen over Høfdingshus, og han havde som sådan ikke noget at kunne fortælle. Men Lars Krog troede ham ikke og medens han selv slog døre og skabe i stykker for at efterspore værdisager lod han sætte tommelskruer på den syge Lars Lærke og "pinte ham ynkkeligen". Men Lars havde intet at bekende. Da foreslog Krogen rytteren det barbariske at sætte skruerne på "Lars' hemmelighed - så siger han vel hvad han ved". Men det ville rytteren dog ikke, - og Krogen rasede videre for at finde kostbarheder, og var herunder så heldig efter at have kastet brøndværket af og rodet med en lang stang nede i brønden at støde på en kobberkedel, som lå forvaret her. - Det gav naturligvis de to røvere blod på tanden, og da de kort efter kom gennem stuen og så Lars Lærke her ligge som død mente de, at der ikke var noget at få ud af ham, hvorfor Lars Krog "bad" rytteren i stedet sætte "pinen på kællingen" - da hun jo "ved lige så meget som gubben". Så satte rytteren tommelskruerne på konens fingre og drejede til så blodet flød. Men heller ikke hun kunne fortælle, det hun ikke vidste, og da Lars Krog kom løbende for at høre nyheder "bad" han rytteren "sætte hardt an" - "så siger hun nok hvad hun ved." Så satte rytteren et stykke af et tømmeskaft omkring konens hoved og drejede til med et stykke træ så der "sprøjtede blod ud". - Uden at ofret herunder kunne andet end klage sig. Først da "kællingen hartad var død", tog rytteren "pinen" af hende - og opgav videre forsøg på at finde noget brugeligt og sammen med Lars Krog red han endelig af gårde.

Lars Krog undgik ikke sin skæbne. Da han henved et årstid efter - i efteråret 1661 - uforsigtigt atter viste sig på sin gamle egn i Sydsjælland, blev han pågrebet af bønderne i Ammendrup - som også havde et stor regnskab med ham, som ikke var gjort op - og ført til Tårnet i Vordingborg, hvor han blev indsat. Herefter er det, at hans misgerninger, som her kun er berørt i et meget beskedent omfang, kommer til tingbogen på Bårse herreds ting. - Lars Krog blev dømt til døden og henrettet med sværd, - "dog efterdi han har røvet og ranet som nævnt, at hans højre hånd først afhugges ham i levende live, hovedet med samme hånd at sætte på en stage, og da han har stjålet, da herover en galge at slås, og siden kroppen derunder i høj og heden jord at begraves." Lars Krog fik således sit sidste hvilested på en mark ved Bårse by.

Vi ved at Lars Lærke slap over mishandlingen under Lars Krogs sidste besøg, men kan derimod ikke sige om hans kone, "kællingen" overlevede rytterens sadistiske behandling. I hvert fald overlevede Lars Lærke endnu et ægteskab, inden der foretages skifte efter ham selv. Dette foregår i 1681, og det er opmuntrende at se, hvor forholdsvis hurtigt man her på Høfdingshus, som på flertallet af de øvrige gårde i Sydsjælland, kom på fode med

Rasmus Boesens aner

gård og besætning efter de tunge krigsår. Gården er velbesat, og der er et forholdsvis velhavende bo med noget til alle. Der er 5 sønner og 4 døtre, som enken Maren Madsdatter har at skifte med. De er ved eller kommer alle til gårde i Kindvig, Sandvig og Mern samt på Høfdingshus. - Naturligvis kan Maren ikke sidde enke på den store gård, føler sig måske også for ung dertil, og Rasmus Olsen Lærke bliver hendes anden mand. Han er fra Sageby og af Lærkeslægt, idet han er søn af Ole Madsen Lærke og Maren Povlsdatter. Han fører således selv Lærkenavnet med sig til Høfdingshus, hvilket kun yderligere befæster dette ved denne gård. Han dør imidlertid barnløs i 1692 - og nu går Maren på aftægt, idet hendes stedsøn Jacob Larsen Lærke som hidentil har delt gård med sin svigerfader Ole Lærke i Sageby, kommer hjem og overtager Høfdingshus efter sin svoger. - Der synes at have været et stærkt sammenhold inden for Lærkeslægten. I 1697 dør Jacob Lærkes første kone fra 6 børn, han gifter sig igen, og i næste ægteskab er der 2 børn, da han selv dør i 1701 - og enken tager en Hans Hansen til mand på Høfdingshus. Han er ikke - så vidt vi ved selv af Lærkeslægt - men får efter reglen straks sin formands kendingsnavn.

Med Hans Lærke er en god mand kommet til Høfdingshus, og i de 39 år han opnår at sidde med den når den - periodisk - sin bedste udvikling i den tid, vi kender dens historie. Den er 4-længet og på 54 fag, men hertil opfører Hans Lærke endnu en mindre længe. Der er både skorsten, som dengang først i 17-tallene ikke var helt almindeligt, bageovn og maltkølle samt en bryggerskeddel, der kunne tage sine 2 td. Endelig er der også kakkelovn på Høfdingshus, noget man dengang kun fandt hos de mere velstillede bønder. Uden omkring gården ligger frugt og humlehaven, og Hans Lærke driver biavl ud over det sædvanlige, idet han har 7 bistader. - Gårdens besætning er på 9 heste, 27 hornkreaturer - køer, stude, ungnød og kalve -, 21 får med 14 lam samt 2 gamle væddere og 36 svin. Disse tal er fra juni 1711, da der holdtes skifte efter Hans Lærkes første kone, Kirsten Hansdatter, Jacob Lærkes enke, som havde gjort Hans Lærke til mand på Høfdingshus. Kornsæden, der står på marken angives at være grøde efter en udsæd på 5 tønder rug, 10 tønder byg og 5 tønder havre. Der er sået 2 skæpper ærter og 2 skæpper vikker samt 2 skæpper boghvede. Ærter og vikker sås i de angivne mål sædvanligvis på gårdene her i kystbyerne, men boghvede er en usædvanlig udsæd. Såvidt huskes skal vi helt til Lundby for at finde lignende udsæd. Måske kan det tydes som Hans Lærke har været en foregangsmand på sin egn. - Det er et stort og godt bo, både ude og ind og det giver et velhavende præg som understreges ved at registreringen indeholder både sølvskeer og sølvbægre med initialerne HHS og KHS. Men der er da også nok til at arve. Kirsten havde to børn med Jacob Lærke og nu i hendes sidste ægteskab er der 3 børn. - Da dette skifte foregik, havde Hans Lærke allerede taget sig en ny kone ind på Høfdingshus, en stedmoder til de 5 børn - fra 2 til 12 år - og en husmoder til den ret store husholdning. Det blev "Johanne til Jens Huggers i Balle", en søster til Lars Hugges som vi kender fra bondeslaget ved Mern i 1734 som en af de rappeste "Sommerdrenge".

Hans Lærke sidder på Høfdingshus til sin død i 1740 og får således omvæltningen med fra Prins Jørgens bonde til Kongens Rytterbonde, oplever stavnsbåndet i 1733, krabler sig igennem 1730'ernes fattige år og mærker en snert af begyndende "Qvægsyge". Dog måtte han naturligvis prise sin gode gård og avling samt den "flyvende" start, han havde fået ved som ung mand at gå ind i en enkes bo til forholdsvis velstand, således at han vel slap over det, som mangelen måtte bukke under for. Endvidere må det tilføjes, at han var skovfoged, en stilling, der ikke alene gav ham "deputatbrænde", men også lejlighed til at drive jagt. Ved registreringen i 1711 ser vi således, at han har "2 flindt Bøsser og en gammel Pistol - desforuden en anden Bøsse samt Kårde og Krudthorn". Dette udstyr regnes til "Inventarium", altså til skovfogedstjenesten, og noget som rimeligvis stedse har fulgt og fortsat skal følge med gården, hvorfor det ikke bliver vurderet til boets indtægt.

Men Hans Lærkes største aktiv i disse modgangsåre har sikkert været "Johanne Lærkes", som efter det vi nu kan dømme, synes at have været en af egnens betydeligste kvinder. Desværre har vi ikke Mern kirkebog at støtte os til i denne vurdering (brændt), men det billede som Kalvehave kirkebog giver os, de mange gange hun er nævnt og suppleret med det vi får gennem tingbogen, de gange hun her er omtalt, støtter stærkt denne antagelse.

Som vi har hørt blev Johanne Lærkes stedmoder til 5 mindre børn, hvoraf det mindste, en dreng på 2 år døde som lille, men hun ser dog de to pigebørn gift. Maren med en husmand i Kindvig og Kirsten med en rytterbonde i Snertinge. Selv får hun og Hans Lærke 5 børn som alle kommer til skelsår og alder. Jacob bliver rytterbonde i Kindvig ligesom Mads også får gård her. Peder kommer til Sageby, medens datteren Kirsten bliver gift med rytterbonden Jens Bruus i Sdr. Mern. Da Hans Lærke dør i 1740, er det imidlertid kun Jacob, som er kommet hjemme fra, medens de 3 sønner Mads, Peder og Jens (24, 22 og 19 år) frier moderen, Johanne Lærkes for det besværlige med at tænke på en ny mand til gården. Også de to ældste kommer med tiden, som foran fortalt, hjemme fra, og det bliver den yngste Jens, som må tage styret, gifte sig og overtage gården. Det gør han i 1751 således, at Johanne Lærkes altså har siddet med fæstet i 11 år. Nu går hun på aftægt hos sønnen og lever her sine sidste 7 år, idet hun dør i foråret 1758. Børnene er alle myndige og der forlanges ikke noget skifte eller deling.

Da Jens Hansen Lærke overtog sin fødegård i 1751, var den i udmærket stand. De 51 fag bygninger blev kun sat i fæld til 20 rdl., og af besætning var der hvad der skulle være. Da der som sagt ikke skiftes offentligt efter moderen i 1758, kender vi ikke nøje dens fortsatte udvikling, men da årene er gunstige, må vi have lov til at regne med opgang også for Høfdingshus. Det kommer derfor som en stor - og smertelig - overraskelse at se fæsteprotokollen for 31. september 1762 anføre, at "Jens Hansen formedelst en øde gårds antagelse i Balle kvitterer - det såkaldte Høfdingshus" og at denne overtages af skovriden Christoffer Petersen fra Ennegårde. - Samtidig står der under

Rasmus Boesens aner

Balle by: Jens Hansen fra Høfdingshus antager fæste på den gård, Peder Hemmingsen formedelst Fattigdom og Besætningens og Bygningernes slette Tilstand ej længere kunne vedblive. Gården har matr. nr. 6 og det halve af mat. nr. 10 hører herindunder. Hartkornet er i alt på 6 td. 6 skp. og 2 album, hvilket kun kan tydes som en ikke så ringe gård, hvad jord angik. Jens Hansen måtte forpligte sig til at være ansvarlig for den nødvendige besætning og det fornødne sædekorn "uden dertil at nyde nogen hjælp eller forstrækning", men indfæstningen var også kun 2 rdl. mod de 10 rdl., som skovrideren måtte give for at komme ind på Høfdingshus.

Dette skifte har sikkert ikke været frivilligt for Jens Hansen Lærke og må tages som et af tidens overgreb, som datidens fæstere kunne komme ud for, selv om eksemplerne er meget sjældne. Måske havde ryttergodset brug for at flytte skovrideren fra Ennegårde og nærmere midten for sit beridt, og som skovridergård lå Høfdingshus jo ganske fortrinlig.

Men med Lærkeslægten's epoke med Høfdingshus som et samlende midtpunkt var hermed - muligt efter hundreder af år - slut og da Vordingborg Rytterdistrikt i 1774 inddeles for at udstykkes i 12 hovedgårde - Høfdingshus bliver det centrale i en af disse, er det for stedse ude af bondeslægts brug og eje. Det gamle Høfdingshus bliver nedbrudt og den nye hovedgård rejst noget nordligere i marken ved vejen, hvor den nu ligger. Af det gamle Høfdingshus er kun bevaret navnet - endda kun i forringet skikkelse - idet det pompøse og klangfulde - hus er ombyttet med det langt fladere og ordinære - gård (jævnfør Glimminghus, Hammershus, Koldinghus, Akershus m.fl.).

Men Lærkerne, hvordan gik det dem? Ja, her standser min historie som tog sigte på Lærkeslægten fra Høfdingshus. Men det er givet, at slægten Lærke i videste forstand endnu er meget livskraftig, og gennem de ca. 200 år, som er gået siden de blev tvunget bort fra Høfdingshus, også har forgrenet sig, og nu må tælles i tusinder, og jeg tør også påstå, at mange hundrede af disse læser dette uden at vide det ringeste om deres stamme. Thi der er jo en kendsgerning, at medens man på enhver hæderlig hunde-, heste- eller svinestamtavle kræver fuld besked om mindst 8 og helst 16 komplette aner, så ved de 99% som læser dette ikke tilsvarende om deres egen stamtavle. Desværre synes det gamle smukke kendingsnavn Lærke også at være gået tabt her i Sydsjælland, i alt fald findes det ikke nævnt i telefonavlen for de centraler, som nu dækker Lærkernes gamle egne.

I et enkelt tilfælde lever det dog endnu som stedsnavn og ikke langt fra hvor Høfdingshus engang lå. Da jeg i denne sommer kom gennem Viemose Hestehave, sagde min stedkendte ledsager: Der ligger Lærkehuset. Da fik jeg lyst til at skrive lidt om Lærkerne i håb om at andre ville fortsætte, eventuelt supplere det, der her er fortalt, og det tror jeg mange med mig vil sige tak for.

Fra Vagn Boberg Nielsen, december 2010 - om muligheden for at Lercherne på Høvdingshus stammer fra Lercherne på Fyn:

Jeg fik ikke så meget ud af Nyborg Lokalarkiv; men det er da stadig ikke umuligt. Der er en chance for at det har relation til Jungshoved Slot og Len.

Lensmanden på Jungshoved hed i 1603 Knud Rud. Han blev i 1607 gift med Ellen Marsvin på Holckenhavn ved Nyborg. Knud Rud døde i 1611. Hans Lerche kan jo i forbindelse med denne Lensmand være kommet fra Nyborg til Jungshoved i forbindelse med boet som skriver eller lignende og være kommet videre til Høfdingshus.

Grethe Wich mener Robert Andersen fra Masnedsund stammer fra de fynske Lercher. Han er død. Jeg har kontakt til hans søn i det nye år. Jeg håber på at finde noget der.

Om Laurits:

- Beskæftigelse: Gårdmand 1630 Kindvig, Mern sogn.
- Beskæftigelse: Tredingsfoged i Kindvig, Mern sogn.
- Beskæftigelse: Gårdmand, skovfoged 1650 Høvdingshus, Mern sogn.

Laurits blev gift med **Hans Madsen Lerches og Laurits Rasmussen Lerches 1. kone** [4496] [MRIN: 1147].

Deres børn:

- 20 i. **Morten Lauritzen Lerche** [2569]
- ii. **Rasmus Lauritsen** [4500] blev født cirka 1625 i (Kindvig, Mern sogn), døde i Sep. 1705 i Sandvig, Mern sogn, og blev begravet i Sep. 1705 i Mern Kirke.
- iii. **Hemming Lauritsen Lerche** [4501] er født i (Kindvig, Mern sogn) og døde før 19 Dec. 1698 i Kindvig, Mern sogn.

Laurits blev derefter gift med **Boeld Boesdatter** [4497] [MRIN: 101], datter af **Boe Mortensen** [4498] og **Maren Olsdatter** [36068], den 13 Maj 1649 i Allerslev Kirke.²

Parnotater: Allerslev 1649: "Christi Himmelfarts dag, blefve Laurids Rasmussen Lerke, oc Boeld Boes Daatter, sammenViede."

Rasmus Boesens aner

Deres børn:

- i. **Laurits Lauritsen Krog** [4505] er født i (Høvdingshus, Mern sogn) og døde efter 1705 i (Kindvig, Mern sogn).
- ii. **Anne Lauritsdatter** [4506] er født i (Høvdingshus, Mern sogn) og døde i 1726 i Sandvig, Mern sogn.
- iii. **Maren Lauritsdatter** [4509] er født i (Høvdingshus, Mern sogn) og døde før 4 Mar. 1698 i Sønder Mern, Mern sogn.
- iv. **Ellen Lauritsdatter** [4512] er født omkring 1659 i Høvdingshus, Mern sogn³ og døde efter 1698 i (Kindvig, Mern sogn).

Laurits blev derefter gift med **Maren Madsdatter** [4499] [MRIN: 103] efter 1661.

Deres børn:

- i. **Jacob Lauritsen Lerche** [4514] er født i Høvdingshus, Mern sogn og døde før 4 Aug. 1701 i Høvdingshus, Mern sogn.
- ii. **Bodil Lauritsdatter** [4520] er født omkring 1671 i Høvdingshus, Mern sogn⁴ og døde før 1698.

41. Hans Madsen Lerches og Laurits Rasmussen Lerches 1. kone [4496].

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89.

Fiktiv person.

Ifølge note af Børge Wiberg-Larsen må hun have været gift 2 gange: Rasmus Lauritsen (søn af hendes ægteskab med Laurits Rasmussen Lerche) blev 1705 fundet død et sted mellem Kindvig og Sandvig, og da der opstod forlydender om, at dødsfaldet kunne skyldes en forbrydelse, afholdtes nogle retsmøder. Herom kan der læses i tingbogen for Bårse herred 1702-08, bl.a. fol. 723a, hvor der nævnes mange vidner, deriblandt slægtninge af den afdøde. Sagen sluttede med, at der ikke fandtes grundlag for en påstand om, at Rasmus Lauritsen ikke havde fået en naturlig død. - Blandt slægtningene til den afdøde nævnes: Hans Andersen Lerche, Kindvig, og Hans Madsen Lerche, Mern, der begge betegnes som hans brodersønner. Det må herefter antages (hvis oplysningerne ellers er rigtige), at Laurits Rasmussen Lerches 1. hustru har været gift tidligere, og at hun i tidligere ægteskab har haft en søn Anders (Lerche?) og en søn Mads (Lerche?).

Hans blev gift med **Hans Madsen Lerche** [21325] [MRIN: 7505], søn af **Mads Lerche** [12024] og **Mads Lerches og Mads Pedersen Lerches kone** [21309].

Deres børn:

- i. **Anders Hansen Lerche** [21326] døde før 13 Feb. 1666 i Kindvig, Mern sogn.
- ii. **Mads Hansen Lerche** [21327] er født cirka 1619 og døde efter 12 Jun. 1685 i Sønder Mern, Mern sogn.

Hans blev derefter gift med **Laurits Rasmussen Lerche** [2908] [MRIN: 1147].

42. Oluf Madsen Lerche [2909], søn af Mads Lerche [12024] og Mads Lerches og Mads Pedersen Lerches kone [21309], er født i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde i 1684 i Sageby, Mern sogn. Andre navne for Oluf var Ole Madsen Lerche og Olle Madzen Lerche.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 9 og 91. Skiftet 6.-12.-1684.

John Bison: Sandsynligvis bror til Hans Madsen Lerche i Sønder Mern (4517).

Den 19. juni 1658 blev han sammen med flere andre gårdmænd i bl.a. Sageby og Kindvig bevilget afslag i landgildet for året 1657-58 p.g.a. tørke og misvækst i 1657. Hans afslag var på 3 tønner og 2 skæpper havre. Han - "Olle Lerche" i Sageby - er opført i Bårse herreds tingbog i 1660 i en opgørelse over gårdenes tilstand efter svenskekrigene. Han havde da sået 1 ? rug, 2 skæpper ærter, 2 tønner byg, kunds sået tilsammen 2 pund. I 1679 var han lavværge for datteren Maren ved skiftet efter hendes mand Morten Lauritsen.

Oluf Madsen Lerche kan tids- og navnemæssigt være søn af en Mads Lerche i Sønder Mern, der er nævnt i skattemandtalister i 1610 og 1632-33. Oplysning fra John Bison.

I mormonernes Ancestral File er han opført med omtrentligt fødselsår 1619. Hvad bygger det på?

Skifteprotokollen, Vordingborg amtstue, side 417: Skifte den 6. december 1684 efter **gårdmand Olle Madzen Lerche, som boede og døde i Sageby.**

Rasmus Boesens aner

Enke: Maren Povelsdatter - med lavværgen "hindes Søn" Rasmus Laursen i Høfdingshus.

Den salig mands børn og arvinger - med hans "Anden" afdøde hustru:

1) Sinde Olsdatter, gift med Jens Olsen i Viemose.

2) Maren Olufsdatter, gift med Niels Hemmingsen i Mern.

- med den salig mands "3die Hustru Afdød":

3) Madz Olsen, tidligere boende i Kindvig, er død, hans børn:

a) Lauridz Madsen, 7 år.

b) Niels (Madsen), 4 år.

c) Hans Madsen, 3 år.

4) Margrete Olsdatter, død, havde været gift med Christen Olsen i Sønder Mern. Hendes barn:

a) Ole Christensen, i 4. år.

Børn med "hans fjerde Efterladte Hustrue":

5) Rasmus Olsen, boende i Høfdingshus.

6) Kirsten Olsdatter, gift med Jacob Laursen, boende på den halve gård med faderen.

7) Else Olsdatter, ved 15 års alder, hjemme hos moderen. På hendes vegne svogeren Jacob Laursen.

Til stede: Ridefogeden Girt Willumsen.

Vurderingmænd: Jens Rasmussen og Laurs Hansen begge i Sageby.

Boet vurderet til 47 rdl.

Af udgiftsposterne:

Landgildet for den halve gård "sl Olle Laursen havde anbelangen for sig? indeværende Aar" påtog Jacob Laursen sig at svare.

Rasmus Olsen i Høfdinghus havde lagt ud for jordefærd og begravelse. Rasmus Laursen i Sandvig, Laurs Laursen og Hemming Laursen i Kindvig som formyndere for salig Morten Laursens forud boende i Sønder Mern hans 3 sønner Boe, Søfren og Rasmus Mortensen fordrede efter et skiftebrev af 18. juli 79 (1679) efter deres mors mødrende arv - 44-2-7 rdl. plus renter - i alt 58-0-14 rdl.

Niels Holst' kone i Mern fordrede sin indestående mødrende arv - kapital 44-2-7 rdl.

Jens Olsen i Viemose fordrede for sin kone hendes indestående mødrende arv - kapital 82-0-14 rdl.

Christen Olsen i Sønder Mern fordrede på sin og sin søns vegne indestående hans salig kones mødrende arv - kapital 76 rdl.

Salig Mads Olsens indestående mødrende arv, som hans sønner skal dele mellem sig - kapital 120 rdl.

Boets samlede udgifter: 395-2-6 sletdaler. Altså et kæmpe underskud i boet.

Der er problemer med lavværgen, der ikke kan være enkens søn. Han må være søn af Rasmus Laursen Lerche i Høfdinghus; men som på det tidspunkt var gårdmand i Sandvig (og kan være den ene af formynderne, der er nævnt senere i skiftet). Og så kan han evt. være gift med en datter af enken fra et tidligere ægteskab - så vil han være hendes svigersøn.

Enkens lavværges navn må være Rasmus Olsen - i Høfdingshus. Han er udtrykkeligt nævnt som hendes søn.

Er sønnen Rasmus Olsen af 3. ægteskab?

Efter opremsningen af 3) og 4): ". . . Disse begge Kuld Børns Fader og Moeder, med dend sl Mands 3d Hustrue Afdød, Noch Rasmus Ollsen, boende i Høfdingshuus, dend sl mands Søn, med hans fjerde efterladte Hustrue, Kirsten Ols Daatter, som hafuer til Egte Jacob Laursen Boende paa dend halfue Gaard med Faderen, saa og Else Ols Daatter ved 15 Aars Alder værende hiemme hos Hindes Moeder, paa Hindes Vegne . . . "

Om Oluf:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sageby, Mern sogn.

Oluf blev gift med **Oluf Madsen Lerches 1. kone** [4488] [MRIN: 84].

Parnotater: Formentlig ingen efterladte børn i ægteskabet.

Oluf blev derefter gift med **Maren Madsdatter** [2910] [MRIN: 1148].

Deres børn:

- i. **Sinde Olufsdatter** [4492] er født i (Sageby, Mern sogn) og døde før 1692 i Viemose, Kalvehave sogn.⁵
- 21 ii. **Maren Olufsdatter Lerche** [2570]

Oluf blev derefter gift med **Oluf Madsen Lerches 3. kone** [4489] [MRIN: 86].

Deres børn:

- i. **Mads Olsen Lerche** [4494] er født i (Sageby, Mern sogn) og døde før 1684 i (Kindvig, Mern sogn).
- ii. **Margrethe Olufsdatter** [4495] er født i (Sageby, Mern sogn) og døde før 6 Dec. 1684 i Sønder Mern, Mern sogn.

Rasmus Boesens aner

Oluf blev derefter gift med **Maren Poulsdatter** [4490] [MRIN: 87], datter af **Poul Nielsen** [4491] og **Poul Nielsens 1. kone** [36288].

Deres børn:

- i. **Rasmus Olsen Lerche** [4522] er født i (Sageby, Mern sogn) og døde i 1692 i Høvdingshus, Mern sogn.
- ii. **Kirsten Olufsdatter Lerche** [4515] er født i (Sageby, Mern sogn) og døde før 19 Mar. 1697 i Høvdingshus, Mern sogn.
- iii. **Else Olufsdatter** [4523] er født cirka 1669 i (Sageby, Mern sogn) og døde efter 1692 i (Kalvehave, Kalvehave sogn).

43. Maren Madsdatter [2910] døde før 25 Mar. 1648 i Sageby, Mern sogn.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 91. Skiftet 25. marts 1648 - skiftet ikke bevaret.

Skiftedatoen den 25. marts 1648 er nævnt i skiftet efter datteren Maren Olufsdatters mand Morten Lauritsen Lerche i i 1679.

Maren blev gift med **Oluf Madsen Lerche** [2909] [MRIN: 1148].

44. Peder Jensen [2087] døde i 1669 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Wilhelm Seidel (1937) i "Bødtker Slekten" samlet af S. H. Finne-Grønn
+ Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 93/100: Skiftet 10.-7.-1669. (MÅSKE PROBLEM MED SKIFTEDATOEN - OG DERMED PÅ DØDSÅRET)

Om Peder:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sønder Mern, Mern sogn.

Peder blev gift med **Ludtze Olufsdatter** [2088] [MRIN: 826].

Deres børn:

- 22 i. **Jens Pedersen** [2079]
- ii. **Ole Pedersen** [2853] er født cirka 1656 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1710 i (Tågeby, Mern sogn). Et andet navn for Ole var Oluf Pedersen.
- iii. **Ingvor Pedersen** [2854] er født cirka 1658 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1721 i (Sandvig, Mern sogn).
- iv. **Kirsten Pedersdatter** [2856] er født omkring 1662 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1693 i (Sønder Mern, Mern sogn).
- v. **Anne Pedersdatter** [2858] er født omkring 1664 i Sønder Mern, Mern sogn⁶ og døde i Sønder Mern, Mern sogn.
- vi. **Laurs Pedersen Kaae** [2855] er født cirka 1665 i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1715 i (Nørre Mern, Mern sogn). Et andet navn for Laurs var Lars Pedersen Kaae.

45. Ludtze Olufsdatter [2088], datter af (**Oluf**) [4528], døde omkring 1693 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 100. Skiftet 10.-2.-1693.

Skifteprotokollen, Vordingborg og Jungshoved amter, side 712: Skifte den 10. februar 1693 efter gådmand Laurs Andersens afdøde kone Ludtze Olufsdatter i Sønder Mern.

Arvinger - børn med hendes forrige mand Peder Jensen:

- 1) Jens Pedersen i Sønder Mern.
- 2) Oluf Pedersen i Sageby.
- 3) Ingvor Pedersen i Sandvig.
- 4) Laurs Pedersen i Nørre Mern.
- 5) Kirsten Pedersdatter, gift med Peder Nielsen Skomager i Nørre Mern.

- barn med hendes sidste mand:

- 6) Citze Laursdatter, gift med Niels Nielsen Kaae "her i Gaarden".

På det høje herskabs vegne: Ridefoged Giert Villumsen (Giert Villumsen).

Vurderingmænd: Hemming Pedersen tredingsfoged og Hans Madsen Lærche begge i Sønder Mern.

Boet blev vurderet til 123-2-12 Dr.

Af boets besvær og borskyldig gæld:

Restancer med landgilde for årene 1684, '87, '88, '90, '91, '92 - 14-2-1 Dr.

Rasmus Boesens aner

Vilchen Hornemand i Næstved - 2-2-8 Dr.
Hans Hornemand i Næstved - 7-1-8 Dr.
M. Jørgen i Vordingborg - for en tønne sild, 1-1-0 Dr.
Karen Rasmusdatter - tjenesteløn 1-0-8 Dr.
Søren Mortensen på Langø - lånte penge 0-3-12 Dr.
Niels Jyde i Sønder Mern - Koleje 1-2-0 Dr.
Bendt Mogensen? - 5-2-0 Dr.
Laurs Jyde i Sønder Mern - lånte pene 6-1-8 Dr.
Laurs Espensen i Tågeby - 0-3-0 Dr.
Haagen Hansen i Kindvig - 1-0-4 Dr.
Bendt Skovby (Bendt Skaufbye) tjenende Laurs Jensen i Skalsby - 1-0-0 Dr.
Peder Jensen, Jens Pedersens søn i Sønder Mern - for korn og penge 3-2-8 Dr.
Jens Pedersen selv - 0-2-8 Dr.
Gårdens bygfæld: Stuelængen, portlængen, søndre og østre længe - i alt 35 Dr.
Samlede udgifter: 106 Dr.
Samlet til arv: 17-2-12 Dr.

Ludtze blev gift med **Peder Jensen** [2087] [MRIN: 826].

Ludtze blev derefter gift med **Laurs Andersen** [2571] [MRIN: 996] efter 1669.⁷

Deres barn:

- i. **Zitse Laursdatter** [2572] er født efter 1669 i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde efter 1693 i (Sønder Mern, Mern sogn).

46. Hans Olsen [2089] døde i (Sønder Mern, Mern sogn).

Notater: Kilder: Torben Rasmussen, Ornebjerg og Wilhelm Seidel (1937) i "Bødtker Slekten" samlet af S. H. Finne-Grønn. Sidst nævnte er kilde til efternavnet "Olsen".

Om Hans:

- Beskæftigelse: Gårdmand i Sønder Mern, Mern sogn.

Hans blev gift med **Zitsel Nielsdatter** [2090] [MRIN: 827].

Deres børn:

- i. **Ole Hansen** [2185] er født i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde før 1698.⁸
- 23 ii. **Anne Hansdatter** [2080]

47. Zitsel Nielsdatter [2090] er født cirka 1609 i Sønder Mern, Mern sogn og døde den 26. Nov. 1698 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Blandt kilderne: Torben Rasmussen, Ornebjerg / Wilhelm Seidel (1937) i "Bødtker Slekten" samlet af S. H. Finne-Grønn.

I følge Wilhelm Seidel og Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 75 skiftet den 7.-1.-1699.

Det er ikke mig bekendt hvorfra det vides, at hun er født i Sønder Mern.

Hun har en meget stor kendt efterslægt. I september 2017 er der registreret over 3.800 personer.

Skifteprotokollen, Vordingborg amtstue, folie 142: Skifte den 7. januar 1699 efter **tredingsfoged Hemming Pedersens afdøde hustru Zidsell Nielsdatter i Sønder Mern**. Hun var død den 26. november 1698 i sit 89. år.

Enkemand: Tredingsfoged Hemming Pedersen.

Den salig kvindes sande arvinger:

Med hendes første salig mand:

1) Ole Hansen, (død), hans 2 børn:

- a) Jens Olsen, omkring 20 år ("ved 20 aars Alder"), tjenende Hemming Pedersen i Mern.
- b) En kvinde Karen Olsdatter, til huse værende i Mern. (1 og 2 begge broderlød).

2) En datter Anne Hansdatter, var gift med ("hafde ... til Egte") Jens Pedersen i Mern. Hendes efterladte børn:

- a) Peder Jensen, ungkarl og myndig.
- b) Hans Jensen, ungkarl og myndig.
- c) Torkild Jensen, ungkarl og myndig.
- c) Maren Jensdatter, gift med Rasmus Pedersen Bøcher i Bakkebølle.
- e) Birte Jensdatter, gift med Boe Mortensen i Sageby.

Børn avlet med hendes sidste salig mand:

Rasmus Boesens aner

3) Niels Hemmingsen, i Ornebjerg.

4) Jens Hemmingsen, "i Langsommelig tid, har været uden Riget, Dog efter Boefue? Og vis Kundskab, Endnu er i Live".

5) Niels Hemmingsen Holdst, død og tilforn boende i Sønder Mern. Hans to efterladte børn:

a) Margrethe Nielsdatter, gift med Espen Arentsen på Langø.

b) Kirsten Nielsdatter, tjenende "hindis" faster gift med Laurs Børring i Bakkebølle.

6) Sidtzel Hemmingsdatter, gift med Anders Jacobsen i Over Vindinge.

7) Maren Hemmingsdatter, gift med Laurs Børring i Bakkebølle.

8) Kirsten Hemmingsdatter, gift med Søren Mortensen på Langø.

9) Ellen Hemmingsdatter, gift med Aage Pedersen i Sønder Mern.

Vurderingmænd: Jacob Hansen Munch og Rasmus Christensen begge i Sønder Mern.

Ved skiftet var Kirsten Nielsdatter repræsenteret af "Hindis halfbroder Boe Mortens: af Sagebye". Den længe fraværende Jens Hemmingsen var også repræsenteret af Boe Mortensen.

Hemming Pedersen havde lovet at udbetale mødrende arv efter sin afdøde kone til førstkommande Mikkelsdag 1699. Dette lovet overfor følgende fire dannemænd: Jørgen Nielsen på Knudsbygård, Peder Pedersen i Over Vindinge, Jens Larsen Øster i Stensby og Hans Laursen på Langø.

Hemming Pedersen udlovede samlet 100 sletdaler til hans afdøde kones arvinger. En hel broderlod 15-1-8 sldr, en hel søsterlod 7-2-12 4/13 sldr.:

Ole Hansens to børn, sønnen Jens Olsen og hans søster Karen Olsdatter.

Datteren Anne Hansdatters børn - 3 sønner og 2 "søstre".

Niels Hemmingsen i Ornebjerg.

Niels Holdst børn - 2 døtre.

Zidsel Hemmingsdatters, Anders Jacobsens hustru.

Maren Hemmingsdatter, Laurs Børrings hustru.

Kirsten Hemmingsdatter, Søren Mortensens hustru.

Ellen Hemmingsdatter, Aage Pedersens hustru.

Jens Hemmingsen, som ikke var tilstede - hans lod "annammede" broderen Niels Hemmingsen i Ornebjerg med ca. 3 sldr. fra hver af følgende: Hemming Pedersen i Mern, Anders Jacobsen i Over Vindinge, Laurs Børring i Bakkebølle, Søren Mortensen på Langø og Aage Pedersen i Mern.

Zitsel blev gift med **Hans Olsen** [2089] [MRIN: 827].

Zitsel blev derefter gift med **Hemming Nielsen** [2147] [MRIN: 860], søn af (**Niels**) [15440] og **Niels' 2. kone** [66027].

Deres børn:

- i. **Niels Hemmingsen** [2859] er født i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1715 i (Ornebjerg, Kastrup sogn).
- ii. **Jens Hemmingsen** [2860] er født i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1699 i (Udlandet).
- iii. **Niels Hemmingsen Holst** [2574] er født i Sønder Mern, Mern sogn og døde i 1697 i Sønder Mern, Mern sogn.
- iv. **Maren Hemmingsdatter** [2756] blev født i Sønder Mern, Mern sogn, døde i Dec. 1732 i Bakkebølle, Vordingborg landsogn, og blev begravet den 19 Dec. 1732 i Vordingborg Kirke.
- v. **Sidsel Hemmingsdatter** [2767] blev født i Sønder Mern, Mern sogn, døde i Jun. 1709 i Grumløse, Udby sogn, og blev begravet den 19 Jun. 1709 i Udby Kirke.⁹
- vi. **Kirsten Hemmingsdatter** [2146] blev født i Sønder Mern, Mern sogn, døde i 1732 på Langø, Kalvehave sogn, og blev begravet den 7 Sep. 1732 i Kalvehave Kirke.¹⁰
- vii. **Ellen Hemmingsdatter** [2862] er født i Sønder Mern, Mern sogn og døde efter 1699 i Sønder Mern, Mern sogn.

Zitsel blev derefter gift med **Hemming Pedersen** [2145] [MRIN: 861], søn af **Peder Hemmingsen** [2077] og **Kirsten Pedersdatter** [2078], omkring 1684.¹¹

Parnotater: Hun er ca 75 år og han i 20'erne! Han har skullet have en gård og hun en til at passe en gård! Ingen børn!

Kilder

1. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89 (2), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 89 (2). Skiftet efter ham 23.-7.-1681

2. Kirkebogen, Allerslev sogn, viede 1649 (1), Kirkebogen, Allerslev sogn, viede 1649 (1). "Christi Himmelfarts dag, blefve Laurids Rasmussen Lærke, oc Boeld Boes Daatter, sammenViede."
Samt Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 89.

3. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 90 (5), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 90 (5).

Rasmus Boesens aner

4. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 91 (4), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 91 (4).
5. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 91 (1), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 91 (1). Død før 21.-3.-1692
6. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 93 (5), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 93 (5).
7. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 100 (1), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 100 (1). Hans kones foregående mand, Peder Jensen blev der skiftet efter 10.-7.-1669
8. Torben Rasmussen, Ornebjerg (1), Torben Rasmussen, Ornebjerg (1).
9. Kirkebogen, Udby sogn, begravede 1709 (2). AO - <https://www.sa.dk/ao-soegesider/da/billedviser?bsid=158109#158109,26550301> - ops. 160:
"Onsdagen D 19 Jun: - Qvind - Anders Jacobsen Møllers Hustru af Grumløse begravet i Kirchen."
10. Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1732 (1), Kirkebogen, Kalvehave sogn, begravede 1732 (1). "Dom: 13 p: Trin: Hans Larsens Hustr: p Langøe" Løbenummer 25.
11. Torben Rasmussen, Ornebjerg / Wilhelm Seidel - (gift ca. 16...), Torben Rasmussen, Ornebjerg / Wilhelm Seidel - (gift ca. 16... Torben Rasmussen, Ornebjerg / Wilhelm Seidel - (gift ca. 1682)

Rasmus Boesens aner

7. generation (3x tipoldeforældre)

72. (Peder) [2814] døde før 1685 i (Sønder Mern, Mern sogn).¹

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 99. Gift 2 gange - den ene af hans koner havde en søn, Erich Jensen fra et tidligere ægteskab.

Ovenstående konklusion af Børge Wiberg-Larsen er næppe korrekt. Skiftet efter sønnen Mads Pedersen i 1685 peger på at denne **fiktive** Peder var gift 1 gang - havde 3 børn (Jens, Mads og Margrethe) der var helsøskende - hans kone havde enten tidligere eller efterfølgende været gift med en mand ved navn Jens, med hvem hun havde en søn Erich Jensen, der udtrykkeligt er nævnt som halvbror til de 3 helsøskende.

(Peder) blev gift med **Peders og Jens' kone** [35779] [MRIN: 1107].

Deres børn:

- 36 i. **Jens Pedersen** [2815]
- ii. **Mads Pedersen** [2816] døde før 20 Feb. 1685 i Tågeby, Mern sogn.²
- iii. **Margrethe Pedersdatter** [2096] døde den 31 Jan. 1682 i Tågeby, Mern sogn.

73. **Peders og Jens' kone** [35779] døde før 1685.

Notater: Fiktiv person.

Anenumre til Lars Skovvang Larsen: LSL 2199, LSL 4233, LSL 4341, LSL 4463, LSL 4591, LSL 4745, LSL 4853, LSL 5673, LSL 5801.

Peders blev gift med **(Peder)** [2814] [MRIN: 1107].

Peders blev derefter gift med **(Jens)** [35778] [MRIN: 12444].

Deres barn:

- i. **Erich Jensen** [35777] døde før 1685 i Sønder Mern, Mern sogn.

84. **Mads Lerche** [12024] døde omkring 1620 i Sønder Mern, Mern sogn.

Notater: Findes også her: <http://michaelaxelsen.dk/genealogy/getperson.php?personID=I9704&tree=Ver2>

Om Mads:

- Beskæftigelse: Gårdmand, skovfoged, tredingsfoged i Sønder Mern, Mern sogn.

Mads blev gift med **Mads Lerches og Mads Pedersen Lerches kone** [21309] [MRIN: 27753].

Deres børn:

- 42 i. **Oluf Madsen Lerche** [2909]
- ii. **Hans Madsen Lerche** [21325] er født i (Sønder Mern, Mern sogn) og døde efter 1627 i (Kindvig, Mern sogn).
- iii. **Anders Madsen Lerche** [63950] døde efter 1660 i (Sønder Mern, Mern sogn). Et andet navn for Anders var Karen Hansen.

85. **Mads Lerches og Mads Pedersen Lerches kone** [21309] døde i (Sønder Mern, Mern sogn).

Mads blev gift med **Mads Lerche** [12024] [MRIN: 27753].

Mads blev derefter gift med **Mads Pedersen Lerche** [26603] [MRIN: 105].

90. (Oluf) [4528].

Notater: Kilde: Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællandsk anetavle" side 100.

(Oluf) blev gift med person, hvis navn pt. er ukendt.

Hans barn:

- 45 i. **Ludtze Olufsdatter** [2088]

Kilder

1. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 99, Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 99. Død før 20.-2.-1685
2. Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 99 (1), Børge Wiberg-Larsen i "En sydsjællands anetavle" side 99 (1). Skiftet 20.-2.-1685

Navneindeks

(Intet efternavn)

(Christopher) [14466], 12, 18
(Jens) [35778], 30
(Mads) [60639], 16
(Niels) [15440], 28
(Oluf) [4528], 26, 30
(Peder) [10990], 4, 8
(Peder) [2814], 18, 30
(Søren) [19115], 12
Hans Madsen Lerches og Laurits
Rasmussen Lerches 1. kone
[4496], 13, 23, 24
Jens Christophersens 1. kone [3577],
9, 12, 13
Mads Lerches og Mads Pedersen
Lerches kone [21309], 24, 30
Maren [3589], 9, 13
Niels' 2. ? kone [66027], 28
Oluf Madsen Lerches 1. kone
[4488], 25
Oluf Madsen Lerches 3. kone
[4489], 25
Peders og Jens' kone [35779], 18, 30
Poul Nielsens 1. kone [36288], 26

ANDERSEN

Laurs [2571], 27

BOESDATTER

Anna [2568], 3, 7, 10
Anne [3590], 14
Boeld [4497], 23
Maren [3294], 10
Sidsel [3297], 10

BOESEN

Hans [3302], 3
Jens [734], 3
Morten [3292], 10
Niels [1667], 3
Niels [3293], 10
Peder [3296], 10
Peder [3304], 3
Poul [3303], 4
Rasmus [2567], 1, 3
Søren [3299], 10

BOESEN SNEDKER

Hans [3300], 10

CHRISTOPHERSEN

Jacob [14467], 18
Jens [2906], 9, 12, 13, 18
Rasmus [14469], 18

HANSDATTER

Anna [3334], 7
Anne [2080], 10, 16, 27

HANSDATTER

Birthe [3473], 7
Johanne [3581], 12
Maren [2869], 7
Maren [3307], 1
Sidsel [3373], 7

HANSEN

Boe [1323], 1, 3, 4, 7
Ole [2185], 27
Rasmus [3468], 7

HANSEN KROG

Hans [4134], 1

HANSEN LERCHE

Anders [21326], 24
Mads [21327], 24

HEMMINGSDATTER

Ellen [2862], 28
Kirsten [2146], 28
Maren [2756], 28
Sidsel [2767], 28

HEMMINGSEN

Jens [2860], 28
Niels [2859], 28
Peder [2077], 28

HEMMINGSEN HOLST

Niels [2574], 15, 28

JENSDATTER

Anne [3605], 18
Birthe [2157], 7, 10, 16
Johanne [3587], 12
Maren [2072], 16
Maren [3586], 12
Margrethe [3583], 12

JENSEN

Anders [14430], 12
Christopher [3584], 12
Erich [35777], 30
Hans [2160], 16
Jacob [3588], 12
Jens [2163], 16
Jeppe [3305], 4
Ole [2164], 16
Peder [2087], 15, 26, 27
Peder [2159], 16
Rasmus [3585], 12
Thomas [2907], 9, 13, 18
Torkild [2161], 16

JENSEN THOMMESEN

Laurs [2904], 6, 9, 10, 12

JEPPESDATTER

Kirsten [4184], 4

JØRGENSDATTER

Maren [3578], 12

LAUERSEN

Hans [2566], 3, 6, 8, 9

LAURITSDATTER

Anne [4506], 24
Bodil [4520], 24
Ellen [4512], 24
Maren [4509], 24

LAURITSEN

Rasmus [4500], 23

LAURITSEN KROG

Laurits [4505], 24

LAURITSEN LERCHE

Hemming [4501], 23
Jacob [4514], 24

LAURITZEN

Christopher [4212], 9

LAURITZEN LERCHE

Morten [2569], 10, 13, 15, 23

LAURSDATTER

Johanne [4630], 9
Maren [4635], 9
Zitse [2572], 27

LAURSEN

Povel [4634], 9
Rasmus [4626], 9

LERCHE

Mads [12024], 24, 30

MADSDATTER

Ellen [2162], 16
Maren [2910], 14, 25, 26
Maren [4499], 24

MADSEN LERCHE

Anders [63950], 30
Hans [21325], 24, 30
Oluf [2909], 14, 24, 26, 30

MORTENSDATTER

Anne [3591], 14

MORTENSEN

Boe [2158], 7, 10, 11, 14
Boe [4498], 14, 23
Rasmus [3592], 14
Søren [2577], 14

NIELSDATTER

Anne [3582], 13
Zitsel [2090], 15, 16, 27

NIELSDATTER HOLST

Kirsten [2861], 15
Margrethe [2575], 15

NIELSEN

Hemming [2147], 15, 28

Navneindeks

NIELSEN

Poul [4491], 26

OLSDATTER

Maren [36068], 14, 23

OLSEN

Hans [2089], 16, 27, 28

OLSEN LERCHE

Mads [4494], 25

Rasmus [4522], 26

OLUFSDATTER

Else [4523], 26

Ludtze [2088], 15, 26, 30

Margrethe [4495], 25

Sinde [4492], 25

OLUFSDATTER LERCHE

Kirsten [4515], 26

Maren [2570], 10, 14, 25

PEDERSDATTER

Anne [10991], 8

Anne [2858], 26

Kirsten [1439], 1, 3, 4, 8

Kirsten [2078], 28

Kirsten [2856], 26

Margrethe [2096], 30

PEDERSEN

Hemming [2145], 28

Ingvor [2854], 26

Jens [2079], 10, 15, 17, 26

Jens [2815], 13, 18, 30

Jens [4161], 8

Mads [2816], 30

Ole [2853], 26

PEDERSEN KAAE

Laurs [2855], 26

PEDERSEN LERCHE

Mads [26603], 30

POULSDATTER

Maren [4490], 26

POVELSEN FOGET

Ole [3598], 11

RASMUSDATTER

Anne Kirstine [3314], 1

Maren [3315], 1

Marie [4171], 1

RASMUSSEN

Hans [3308], 1

Jens [2195], 4

Peder [3313], 1

RASMUSSEN LERCHE

Laurits [2908], 13, 18, 24

SØRENSDATTER

Anne [3580], 12

THOMASDATTER

Kirsten [2905], 6, 9, 13